

Vergaderjaar 1998–1999

26 200 A

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Infrastructuurfonds voor het jaar 1999

Nr. 4

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 3 november 1998

In het onderdeel uitgaven en verplichtingen van de begrotingsstaat behorende bij het voorstel van wet worden de volgende wijzigingen aangebracht (bedragen x f 1000)

Art.	Omschrijving	Stand ontwerp-begroting vóór Nota van Wijziging		Stand ontwerp-begroting na Nota van Wijziging	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
TOTAAL			10 098 630		10 434 630
01. 01	Rijkswegen	2 412 398	2 694 284	2 526 398	2 808 284
01. 02	Railwegen	1 869 535	1 969 420	2 189 535	2 016 420
01. 03	Regionale/Lokale infrastructuur	2 137 144	1 292 931	3 030 264	1 423 931
02. 02	Waterbeheren en vaarwegen	967 370	1 318 290	996 370	1 344 290
04. 03	Intermodaal vervoer	37 200	66 031	47 200	68 031
04. 06	Prijsbijstelling projecten uit het Fonds Economische Structuurversterking		16 000		16 000

De (sub)totaaltellingen in de begrotingsstaat worden met deze wijzigingen in overeenstemming gebracht.

In het onderdeel ontvangsten van de begrotingsstaat behorende bij het voorstel van wet worden de volgende wijzigingen aangebracht (bedragen x f 1000)

Art.	Omschrijving	Stand ontwerp-begroting vóór Nota van Wijziging	Stand ontwerp-begroting na Nota van Wijziging
		Ontvangsten	Ontvangsten
TOTAAL		9 990 330	10 326 330
05. 01	Bijdragen ten laste van de begroting van V & W	6 821 167	6 834 167
05. 04	Bijdragen ten laste van het Fonds Economische Structuur- versterking	2 685 970	3 008 970

De (sub)totaaltellingen in de begrotingsstaat worden met deze wijzigingen in overeenstemming gebracht.

TOELICHTING

Algemeen

In het regeerakkoord 1998 is voor de periode 1999–2010 f 12 miljard extra uitgetrokken om de urgente knelpunten in onze bereikbaarheid aan te pakken, ten einde de fysieke infrastructuur van Nederland en de wijze van het gebruik daarvan beter toe te rusten voor de uitdagingen van de 21^e eeuw. Daarnaast zijn in het regeerakkoord extra bedragen beschikbaar gesteld voor sanering van waterbodems. Bij deze Nota van wijziging worden deze middelen toegevoegd aan de desbetreffende begrotingsartikelen. In de begroting 1999 zijn reeds de extra financiële middelen verwerkt voor rekening rijden en inpassingsmaatregelen.

Met deze extra middelen en de reguliere middelen is, zoals ook weergegeven in het MIT 1999, een breed pakket tot en met 2010 tot stand gebracht met investeringen in openbaar vervoer, goederenvervoer per spoor, vaarwegen en intermodaal transport en voor het wegnemen van de meest urgente knelpunten in het wegennet. De extra middelen zullen worden aangewend voor de volgende projecten:

Hoofdwegennet:

- A5 Verlengde Westrandweg
- A4 Burgerveen–Leiden
- A4 Delft–Schiedam
- A7 Zuidelijke ringweg Groningen (1^e fase)
- A4 omlegging Halsteren
- N31 Leeuwarden–Drachten

Vaarwegen:

- Groningse kanalen
- Vaarroute Ketelmeer (fase 1)
- Spoorbrug Grou
- Diverse aansluitingen

Rail-personen:

- Utrecht-Geldermalsen
- Arnhem West
- Arnhem 4e perron
- Arnhem Velperbroek
- Breda vrije kruising
- Stalling Amsterdam
- Amsterdam–Loenen
- Hemboog bij Amsterdam

Rail-goederen/MIV:

Rozendaal–Antwerpen
Diverse projecten, waaronder Waalhaven
HIP-regeling
Diverse HXII (Incodelta, scans e.d.)
Regionale terminals

Regionaal/lokaal [(*)=OWN]:

Noord-Zuidlijn Adam (Buikslotermeerplein–CS)
Zuidtangent bij Schiphol fase 2 (West/Oost)
Tramplus fase 2 in Rotterdam
Rotterdam Carnisselande (VINEX)
Rotterdam Nesseland (VINEX)
Utrecht City Project in Utrecht (VINEX)
Randstadrail
GDU-impuls (*)
OWN-impuls (*)
Station Apeldoorn (*)
Structuurontsluiting Lopikerwaard(*)
Noord-Oost-Tilburg (*)
Heerhugowaard/Alkmaar VINEX deel a
Heerhugowaard/Alkmaar VINEX deel b (*)

Bij dit alles is een zorgvuldige afweging gemaakt binnen de beschikbare financiële ruimte. Daarbij hebben bestaande afspraken en de bijdragen aan de economische groei, de versterking van het stadsgewestelijk OV en de vitalisering van de steden zwaar meegewogen, evenals de kwaliteitsverbetering van het leefmilieu. Doel van het vaststellen van het programma voor de komende jaren is om duidelijkheid te creëren over wat wel en wat niet kan in de komende periode daar waar het de aanleg van infrastructuur betreft.

Door de prioritering zijn de ambities in evenwicht gebracht met de financiële mogelijkheden. Daarmee zijn zeker niet alle verkeersproblemen opgelost. Het kabinet is er van overtuigd dat in de aanpak van de bereikbaarheid zwaarder ingezet moet worden op het optimaal benutten van de bestaande infrastructuur en op het toepassen van niet-infrastructurele maatregelen. De wijze van opereren rond de infrastructuur is tevens vervat in beleid gericht op de diverse onderdelen van de transportsector.

Bij deze Nota van wijziging zijn gecorrigeerde tabellen gevoegd, waarin een specificatie is opgenomen van de projecten. In deze tabellen zijn, naast de intensiveringen uit het regeerakkoord en enige correcties, tevens de ombuigingen uit het regeerakkoord op projectniveau verwerkt.

Artikelsgewijs**Inleiding**

De verdeling van de extra financiële middelen tot en met 2003 ten behoeve van «bereikbaarheid» en «milieu» over de artikelen is als volgt (in f mln):

	1999	2000	2001	2002	2003
01.01 Rijkswegen	114	233	244	282	81
01.02 Railwegen	47	87	99	126	49
01.03 Regionale/Lokale Infrastructuur	131	275	294	343	95
02.02 Waterbeheren en vaarwegen	26	49	54	65	50
04.03 Intermodaal vervoer	2	4	4	2	2
04.06 Prijsbijstelling projecten uit FES	16	56	87	128	85
Totaal	336	704	782	946	362

Toelichting per artikelonderdeel

01.01.01 Aanleg Rijkswegen: verkenningen en planstudies

Verkenningen

In de komende periode zal zeer terughoudend worden omgegaan met het in studie nemen van eventuele nieuwe knelpunten. Voorkomen moet worden dat door het in studie nemen niet realiseerbare verwachtingen worden gewekt. In het komende jaar wordt bezien in hoeverre huidige en toekomstige verkenningen in het vervolg nog minder op aanleg en meer op een integrale aanpak (bijvoorbeeld benutting) kunnen worden gericht. Met deze benadering wordt gestart bij het verkennen van de situatie op de A28 tussen Zwolle en Meppel en bij de A31 bij Leeuwarden.

Aangezien het aantal verkenningen het beschikbare budget overschrijdt, heeft een nadere prioritering binnen het programma plaatsgevonden. Gevolg is dat over de volgende verkenningen nog nader bestuurlijk overleg plaats zal vinden:

- RW 7 Zaanstad–Purmerend
- RW 9 Uitgeest–Heiloo
- RW 12 Den Haag–Gouda
- RW 15 Papendrecht–Gorinchem Oost
- RW 20/12 Rotterdam–Gouda–Utrecht
- RW 23 Alkmaar–Hoorn (Enkhuizen)
- RW 27 Utrecht–Gorinchem–Breda
- RW 27 Utrecht–Eemnes
- RW 28 Utrecht–Hoevelaken
- RW 35 Zwolle
- RW 57/59 Haamstede–Serooskerke–Zierikzee–Grevelingendam
- RW 59 Waalwijk–Drunen
- RW 60/61 Oost–Zeeuws Vlaanderen
- RW 68 Roermond Duitse grens

Planstudies

De planstudietabel is onderverdeeld in twee categorieën, te weten de projecten die in de periode tot 2010 in uitvoering kunnen komen (categorie 1) en de projecten waarvoor op dit moment tot 2010 geen financiële middelen beschikbaar zijn, maar die als eerste in aanmerking komen bij eventuele vrijkomende middelen (bijvoorbeeld vanwege versoering en het omzetten van een aanpak van aanleg naar een aanpak van benutting of door het beschikbaar komen van extra gelden) dan wel onmiddellijk na 2010 (categorie 2). Daarom worden de studies voor deze projecten afgemaakt. Over de planstudieprojecten in de categorie 3 zal nog nader bestuurlijk overleg plaatsvinden. Bij de selectie van de projecten is de samenhang tussen weginfrastructuur, vaarwegen en openbaar vervoer meegenomen.

De ergste problemen op de belangrijkste SWAB-achterlandverbindingen zullen met de uitvoering van categorie 1 projecten worden opgelost. De

resterende SWAB-achterlandverbindingen die in het SVV 2 genoemd worden, zijn opgenomen in categorie 2.

De planstudietabel bevat voor de categorie 1 projecten een kolom «ijkpunt», waarin opgenomen de bedragen die als uitgangspunt bij de prioritering zijn gehanteerd. Deze bedragen zijn als volgt tot stand gekomen: daar waar in de procedure al een keuze is gemaakt voor een alternatief zijn de kosten van het gekozen alternatief opgenomen, in de overige gevallen zijn de kosten opgenomen die op basis van een eerste globale inschatting nodig zijn om de ergste knelpunten op te lossen. De definitieve keuze wordt gemaakt in het kader van de lopende tracé-procedure. Mocht de besluitvorming tot goedkopere oplossingen of scopewijziging/versobering leiden dan ontstaat er ruimte, valt de gekozen oplossing duurder uit dan moeten de middelen binnen het totale budget voor categorie 1 worden gevonden. Overigens wordt voor de categorie 1 projecten nog bezien in hoeverre benutting een bijdrage aan de oplossing kan leveren. Voor de zuidelijke ringweg Groningen is dat voor een deel al het geval. Ook voor de A2 zal dat derhalve worden bezien waarbij eventueel vrijkomende middelen in eerste instantie zullen worden aangewend voor de oost-west verbinding tussen Utrecht en Arnhem (RW 12).

Bij een aantal projecten in categorie 2 staan memorie posten vermeld. Het gaat hier om de planstudies waartoe op basis van Samenwerken aan Bereikbaarheid (SWAB) is besloten. Hiervoor zijn thans nog geen reële kostenramingen beschikbaar omdat deze planstudies voortvloeiën uit de SWAB-verkenningen die globaler van opzet waren dan de reguliere verkenningen. In de begroting 2000 zullen deze projecten worden voorzien van kostenramingen.

Als gevolg van het verminderen van het aantal verkenningen en planstudies is het budget voor het uitvoeren van verkenningen en planstudies verlaagd ten gunste van het artikelonderdeel voor realisatie van hoofdwegen.

De belangrijkste mutaties in de ramingen van categorie 1 projecten zijn:
A2 Tangenten Eindhoven: het bij de raming gekozen ijkpunt van f 1209 mln, gaat uit van een 4x2 baansoplossing. Daarnaast wordt uitgegaan van een aparte vrachtwagenstrook plus de toevoeging van knooppunt Ekkersrijt. Als ijkpunt is het Meest Milieuvriendelijk Alternatief gekozen. Dit alles heeft ertoe geleid dat de raming hoger is dan het maximale bedrag van de raming uit de begroting 1998 (f 820 mln).

A2 Rondweg Den Bosch: de raming van de uitgaven is gestegen van f 508 mln naar f 542 mln. Naast de prijspeilcorrectie, heeft de uitwerking van het ontwerp-tracébesluit geleid tot een scopewijziging.

Voor de projecten A15 Benelux-Vaanplein, A4 omlegging Halsteren en de N50 Brug Ramspol geldt dat de ramingen verlaagd zijn, omdat ervoor gekozen is voor deze projecten alleen de belangrijkste knelpunten op te lossen.

In lijn met de kabinetstoezeggingen aan het Noorden des lands zijn middelen gereserveerd voor het project rijksweg 7 zuidelijke Ringweg Groningen (1^e fase), de N31 Leeuwarden-Drachten en N33 Spijk Eemshaven.

01.01.02 Aanleg Rijkswegen: realisatie

Aan dit artikelonderdeel, i.c. het realisatieprogramma rijkswegen zijn extra financiële middelen toegevoegd vanuit het regeerakkoord (in de periode 1999-2003 totaal f 954 mln). Daarnaast komt vanuit het

deelprogramma Verkenningen en Planstudies f 225 mln ten goede aan dit artikelonderdeel.

Bereikbaarheid:

De extra financiële middelen vanuit het regeerakkoord zijn gericht op het verbeteren van de bereikbaarheid. De prioritering van de infrastructuurprojecten die hiervoor in uitvoering genomen kunnen worden, is gebaseerd op de meest prioritaire achterlandverbindingen over de weg in de Randstad, t.w. rijksweg 4 Burgerveen-Leiden en rijksweg 5 de Verlengde Westrandweg. Deze laatste vanwege de samenhang met de ontwikkeling van Schiphol met name de aanleg van de 5^e baan.

In de periode 1999–2001 wordt een aantal voorbeeldprojecten met betrekking tot een betere benutting van bestaande wegen uitgevoerd:

- Spitsstrook rijksweg 4 bij Hoofddorp; hierbij wordt met name de pas aangelegde 2^e Schipholtunnel beter gebruikt.
- Flexibele markering rijksweg 15 nabij Papendrecht (door lichtlijnen op het asfalt); dit betreft een verbreding in de spits. Nagegaan wordt of de techniek vervolgens breder kan worden ingezet op tweestrooks- en driestrookswegen, die conform de Richtlijnen Ontwerp Autosnelwegen (ROA) zijn ontworpen. Het project wordt in 1999 gerealiseerd.
- Dynamische derde rijstroken (vergelijkbaar met spitsstroken) op rijksweg 27 Lunetten-Everdingen, rijksweg 28 Hoevelaken-Rijnsweerd en rijksweg 28 Zwolle.

In het totale programma is rekening gehouden met de taakstelling met betrekking tot tendering en uitbesteding uit het regeerakkoord alsmede met kostenontwikkelingen die zich met name voordoen bij de volgende projecten:

- Rijksweg 14 Noordelijke randweg Haagse Regio: f 91 mln hogere productuitgaven, o.a. als gevolg van de aanpassing van het kruispunt van rijksweg 14 met rijksweg 44 in Wassenaar.
- Rijksweg 50 Kampen–Ramspol–Emmeloord: f 31 mln hogere productuitgaven. Dit is een gevolg van aanpassingen ten behoeve van de hoge zeilvaart, de toepassing van het concept Duurzaam Veilig en de toepassing van nieuwe Arbo-richtlijnen voor werk in uitvoering. (waarvan f 10 mln betrekking heeft op het deeltraject Emmeloord–Ens)
- Rijksweg 50 Eindhoven–Oss: f 50 mln hogere productuitgaven. Op grond van een life-cycle benadering is in dit project gekozen voor een betonwegdek in plaats van een asfaltwegdek.

De verplichtingen/kas tabel wordt gewijzigd in:

Opbouw verplichtingen vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1000)

01.01	t/m 1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Stand ontwerp-begroting 1998			2 145 356	2 164 502	2 084 290	2 633 468	2 715 479	
1 ^e suppl.wet 1998			1 174 119	– 4 477	– 215 452	– 129 074	– 241 459	
Nieuwe mutaties			651 986	252 373	– 149 372	127 596	– 310 908	
Regeerakkoord mutatie				114 000	233 000	244 000	282 000	
Stand ontwerp-begroting 1999	6 672 658	2 830 666	3 971 461	2 526 398	1 952 466	2 875 990	2 445 112	2 854 012

Opbouw uitgaven vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1000)

01.01	t/m 1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Stand ontwerp-begroting 1998			2 847 669	2 663 418	2 537 500	2 689 128	2 622 106	
1 ^e suppl.wet 1998			71 319	18 393	14 548	10 926	9 541	
Nieuwe mutaties			- 17 044	12 473	- 30 057	9 596	- 25 787	
Regeerakkoord mutatie				114 000	233 000	244 000	282 000	
Stand ontwerp-begroting 1999		2 898 458	2 901 944	2 808 284	2 754 991	2 953 650	2 887 860	2 797 860
Overplanning			162 000	157 000	153 000			
Stand incl. Overplanning		2 898 458	3 063 944	2 965 284	2 907 991	2 953 650	2 887 860	2 797 860

Toelichting op de regeerakkoord mutatie op kasbasis: (in mln)

	1999	2000	2001	2002	2003
1. Intensivering aanleg rijkswegen	114	233	244	282	81
2. Overboeking inpassingsbudget naar art. 01.03					- 250

ad 1. Betreft intensivering uit het regeerakkoord
 ad 2. De extra middelen uit het regeerakkoord ten behoeve van inpassingsmaatregelen, die voorlopig geparkeerd waren op dit artikel, worden als gevolg van de herprioritering bij deze nota overgeboekt naar art. 01.03 Regionale en lokale infrastructuur. De inpassingsmaatregelen zullen later naar concrete projecten worden toegewezen.

De tabel van onderverdeling naar artikelenonderdelen wordt gewijzigd in:

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1000) en de economische en de functionele codering

Artikelonderdeel	Verplichtingen			Uitgaven			Codering	
	1997	1998	1999	1997	1998	1999	ec.	Funct.
01.01.01 Aanleg rijkswegen: Verkenning en planstudie								
Directe uitvoeringsuitgaven	91 546	127 856	65 215	77 910	96 158	74 299	11	12.12
01.01.02 Aanleg Rijkswegen: realisatie								
Productuitgaven	1 872 990	1 998 903	1 027 270	1 733 557	1 368 204	1 298 494	51	12.12
Directe uitvoeringsuitgaven		251 000	269 000	251 000	269 000		11	12.12
01.01.03 Beheer en onderhoud Rijkswegen: voorbereiding								
Directe uitvoeringsuitgaven	46 417	86 038	66 157	50 583	72 143	66 912	11	12.12
01.01.04 Beheer en onderhoud Rijkswegen: realisatie								
Productuitgaven	785 234	1 303 800	771 955	996 507	911 539	769 308	51	12.12
Directe uitvoeringsuitgaven		130 769	263 000		130 769	263 000	11	12.12
01.01.05 Bediening Rijkswegen								
Directe uitvoeringsuitgaven	11 207	16 770	16 158	11 304	16 022	16 158	11	12.12
01.01.06 Basisinformatie Rijkswegen En verkeersveiligheid								
Directe uitvoeringsuitgaven	23 272	56 325	47 643	28 597	56 109	51 113	11	12.12
Totaal	2 830 666	3 971 461	2 526 398	2 898 458	2 901 944	2 808 284		

01.02.01 Aanleg Railwegen: verkenningen en planstudie

Verkenningen

Nieuw opgenomen in de verkenningen tabel is:

Zuiderzeespoorlijn

Voor het kabinet blijft een aanzienlijke verbetering van de spoorverbinding van de noordelijke provincies met de Randstad met het oog op de regionale ontwikkeling hoog op de agenda staan. Naast uitvoering van de Hanzelijn is in de 2^e partiële herziening van het SVV gekozen voor het handhaven van de status van de Zuiderzeespoorlijn als «niet onmogelijk te maken verbinding». Bij verschillende gelegenheden is toegezegd dat deze verbinding ook in een nieuw lange termijn plan zal worden opgenomen. Aan de Kamer is toegezegd dat, ter voorbereiding hiervan, een Keuzenotitie zal worden uitgebracht. De uitkomsten van de besluitvorming over de Keuzenotitie geven de kaders voor een Verkenning Zuiderzeelijn. De planning van deze werkzaamheden zal verder zo worden afgestemd dat de uitkomsten beschikbaar zijn op het moment dat in de procedure voor de Hanzelijn de keuze van een ontwerp-tracé aan de orde is. De Hanzelijn is opgenomen in het programma. Nagegaan zal worden of beide lijnen rivaliseren en wat daarvan de consequenties zijn.

Planstudie

Personenvervoer

Nieuw toegevoegd zijn:

- Fietsenstalling Amsterdam CS (f 50 mln) Het gaat hier om een benuttingproject. Bij de verzelfstandiging van NS heeft de Rijksoverheid expliciet de verantwoordelijkheid op zich genomen voor de financiering van de bouw, het onderhoud en de instandhouding van fietsparkeervoorzieningen bij stations. Deze voorzieningen worden beschouwd als essentieel en integraal onderdeel van de transferfunctie van stations. Deze grootste stalling van Nederland beoogt een kwalitatieve en kwantitatieve oplossing te zijn voor het stallingprobleem rond Amsterdam CS (tekort aan plaatsen nu 3500 oplopend tot ± 11 000 in 2010). Dit project is mede noodzakelijk i.v.m. de totstandkoming van de NZ-metrolijn.

- Als vervolg op de discussie in de Kamer in september 1998 (Masterplan Fiets) is het nu mogelijk vanaf 2006 structureel f 20 mln per jaar te besteden om de gesignaleerde kwaliteitsproblemen met betrekking tot fietsenstallingen bij stations aan te pakken. Investerings in het kwantiteitsprobleem (aantallen stallingplekken) zijn reeds opgenomen in lopende programma's.

- Tot 2005 komen er kleine stations gereed, die gefinancierd worden uit projectbudgetten als Randstadrail. Het is nu mogelijk vanaf 2005 een structurele investering van f 10 mln per jaar in kleine stations op te nemen.

- In 2006/2008 is een reservering van f 100 mln opgenomen voor Randstadspoor eerste fase rond Utrecht. Het betreft hier aanvullende investeringen op de in totaal f 990 mln die gereserveerd is voor het traject Vleuten-Utrecht CS-Geldermalsen en die nodig zijn om een start met Randstadspoor te maken op het genoemde traject. In samenhang met Vleuten-Utrecht CS-Geldermalsen kan Randstadspoor eerste fase nu naar de planstudietabel. In de verkenningentabel blijven staan de onderdelen Utrecht-Eemland en Utrecht-Breukelen-Driebergen-Ede (Randstadspoor tweede fase).

- Beveiliging en beheersing 21 en Toekomstige energievoorziening Het project besturings- en beveiligingssysteem 21^e eeuw (BB21)/25 kilovolt (kV) is opgenomen in de planstudietabel Railwegen (personenvervoer), zowel voor het ontwikkeltraject als voor het implementatietraject.

Naast de financiering van de opgenomen projecten in de planstudiefase, zijn tevens onderstaande wijzigingen mogelijk geworden:

- Utrecht-Geldermalsen: was gereed 2010 wordt 2009
- Vleuten-Utrecht CS: was gereed 2010 wordt 2008
- Hanzelijn: was gereed 2011 wordt 2010
- Opgenomen was Amsterdam Zuid WTC als memorie. Ook bij andere grote stations zoals Amsterdam CS, Den Haag CS en Rotterdam CS zijn investeringen nodig. Deze investeringen staan los van de discussie rond sleutelprojecten en betreffen investeringen die voortvloeien uit de gewenste dienstregelingen. Onder de titel Grote Stations is nu een reservering opgenomen van f 335 mln voor de jaren 2003-2008. Deze post zal in de vorm van deelbeschikkingen leiden tot individuele projecten.
- Als gevolg van de extra middelen uit het regeerakkoord 1998 is het mogelijk een structurele reeks van f 65 mln per jaar vanaf 2003 te reserveren. Deze intensivering op veiligheidsgebied zal met name ingezet worden op overwegen (opheffen dan wel beter beschermen).
- In de planstudietabel stond opgenomen de post verbetering energievoorziening 1500 V voor f 70-f 135 mln. Deze post is komen te vervallen omdat naar de introductie van 25 kilovolt op het netwerk onderzocht wordt in samenhang met een nieuwe besturings- en beveiligingssysteem (BB21).

De uitwerking van deze strategische keuze zal nog veel tijd vergen. In de planstudieperiode tot 2010 zijn investeringen voorzien uit de planstudie-ruimte van minimaal f 800 mln in de periode 2007-2010. Tot 2007 zal de introductie van deze nieuwe systemen primair plaatsvinden op HSL-Z en Betuweroute.

- Het project Rotterdam Alexander-Nieuwerkerk aan den IJssel is komen te vervallen. Door het onderzoek naar de introductie van 25 kV en BB21 is een spoorverdubbeling hier niet meer noodzakelijk. Daarnaast zouden de voorziene investeringen in Woerden-Harmelen en Vleuten-Utrecht CS in samenhang met Rotterdam Alexander-Nieuwerkerk a/d IJssel een onacceptabel hoog aantal buitendienststellingen vergen op het traject Rotterdam CS-Utrecht CS.

De post kleine kortlopende projecten (f 115 mln) is komen te vervallen. Een gedeelte wordt gebruikt voor de nieuwe benuttingsprogramma's ten behoeve van fietsenstallingen, kleine stations en het geïntensiveerde veiligheidsbeleid. Het overige wordt ingezet voor projecten waarvoor NS-RIB onder staatsgarantie leent op de kapitaalmarkt en waarvoor het Rijk de kapitaallasten vergoedt.

- Voor de HSL-Oost geldt dat over de financiering van de uitvoering wordt besloten op het moment dat een tracé besluit wordt genomen.

Goederenvervoer

Ten opzichte van de begroting 1999 zijn de volgende wijzigingen opgetreden:

- Roosendaal-Antwerpen.

In de periode 2004-2010 zijn capaciteitsproblemen te verwachten op de bestaande verbinding Roosendaal-Antwerpen als gevolg van de continue groei van het goederen- en personenvervoer. Deze groei zal ook leiden tot aanzienlijke geluidshinder en een toename van externe veiligheidsrisico's. Met België is afgesproken om de mogelijkheden van een nieuwe verbinding voor het goederenvervoer te bestuderen en op basis van die studieresultaten een tracékeuze te maken. Inmiddels is de Tracé/MER studie gestart. Verwacht wordt, dat eind 2001 een tracébesluit genomen kan worden. Indien besloten wordt tot aanleg kan, door middel van de inzet van de extra middelen, in 2004 worden gestart met de uitvoering.

- Noord-oostelijke verbinding Betuweroute.

De trajectnota/MER over de wijze van afwikkeling van het goederenvervoer per spoor tussen de Betuweroute en de grensovergang Oldenzaal/Bentheim (het project is bekend onder de naam Noord-oostelijke Verbinding Betuweroute) wordt begin 1999 gepubliceerd voor inspraak en besluitvorming. Een besluit wordt in de loop van 1999 genomen. Ten behoeve van de financiering van de nadere onderzoeken binnen het kader van de planstudie NOV-Betuweroute is voor 1999 een bedrag van f 5 mln aan extra middelen beschikbaar. Over de financiering van de uitvoering wordt besloten op het moment dat een tracé besluit wordt genomen.

01.02.02 Railwegen: realisatie

Aan dit artikelonderdeel zijn de extra financiële middelen toegevoegd vanuit het regeerakkoord (in de periode 1999-2003 totaal f 408 mln).

Personenvervoer

Ten opzichte van de begroting 1999 zijn de volgende wijzigingen opgetreden.

- Door de extra middelen kan de Hemboog (ad. f 250 mln) in uitvoering genomen worden. Het project is 2005/2006 gereed.

In de jaren 2000, 2001 en 2002 worden kostenstijgingen op het project Amsterdam Bijlmer-Loenen met bijdragen van resp. f 10 mln, f 20 mln en f 20 mln opgelost.

- In 2003 wordt de eerste tranche ad f 65 mln zichtbaar voor het geïntensiveerde veiligheidsbeleid onder de post AKI-plan en veiligheidsknelpunten.
- Tenslotte is nieuw in de realisatietabel het project «emplacements» opgenomen. Het gaat hier om spooreplacements waar ernstige geluidshinder optreedt. Voor een groot aantal placements beschikt NS-RIB niet over de benodigde gemeentelijke of provinciale vergunningen omdat deze placements nog niet voldoen aan de geluidseisen die aan placements gesteld worden. Het adequaat bestrijden van geluidshinder is daarnaast noodzakelijk omdat de geluidseisen zonder nadere maatregelen ook leiden tot inperking van het gebruik van de placements. De investeringen moeten dus gezien worden als benuttingsinvesteringen. Een plan van aanpak van de placements is in voorbereiding. Vanaf 2000 wordt een structureel investeringsniveau in de infrastructuur voorzien van f 20 mln per jaar. NS-Reizigers en NS-Cargo hebben inmiddels middelen toegezegd om het rijdend materieel stiller te maken.

Goederenvervoer

Ten opzichte van de begroting 1999 zijn voor wat betreft Rail-goederen de volgende wijzigingen opgetreden als gevolg van het regeerakkoord 1998:

– Railaansluiting RSC Waalhaven

De groei van het containervervoer per spoor maakt het noodzakelijk, dat zowel de capaciteit van het RSC zelf (zie artikel 04.03 Intermodaal Vervoer) als van de aansluitende sporen wordt vergroot. De extra middelen maken het mogelijk om de spoorcapaciteitsuitbreiding in de periode 1999–2001 te realiseren.

– Barendrecht-Vork

De Betuweroute wordt voorzien van het moderne 25 kV spanningsstelsel. Om het voor de huidige vervoerders mogelijk te maken om nog met hun materieel, dat uitsluitend geschikt is voor 1500 V, naar het RSC Waalhaven te rijden, wordt het gedeelte Barendrecht–Waalhaven van 1500 V voorzien. De hiermee gepaard gaande investering in de periode 2000–2002 van f 7 mln wordt gefinancierd uit de extra middelen.

– Kleine projecten

De extra middelen maken het mogelijk om een reservering op te nemen in de realisatietabel voor de jaren 2000, 2001 en 2002 van respectievelijk f 1 mln, f 2 mln en f 2 mln ten behoeve van kleine projecten. De reservering maakt het mogelijk om snel te kunnen inspelen op capaciteitsknelpunten die kunnen optreden bij plotseling optredende vervoergroei (bijvoorbeeld nieuwe contracten).

– Bijdrageregeling Spoor aansluiting

De extra middelen maken het mogelijk om de bijdrageregeling spoor aansluitingen voor de jaren 2001, 2002 en 2003 te continueren voor een bedrag van respectievelijk f 3 mln, f 3 mln en f 2 mln. De regeling beoogt voor verladers de bestaande drempel bij de keuze voor railvervoer weg te nemen door een financiële stimulans te geven voor de aanleg van nieuwe, de uitbreiding van bestaande dan wel de reactivering van in onbruik geraakte spoor aansluitingen op of naar bedrijfsterreinen en in of naar havengebieden.

De verplichtingen/kas tabel wordt gewijzigd in:

Opbouw verplichtingen vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1000)

01.02	t/m 1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Stand ontwerp-begroting 1998			3 648 507	1 201 764	1 225 763	1 250 943	1 246 743	
1 ^o suppl. wet 1998			15 172	6 622	6 804	6 804	6 804	
Nieuwe mutaties			- 388 273	661 149	199 918	93 948	110 648	
Regeerakkoord mutatie				320 000	28 000	64 000	73 000	
Stand ontwerp-begroting 1999	4 006 619	2 323 070	3 275 406	2 189 535	1 460 485	1 415 695	1 437 195	1 605 988

Opbouw uitgaven vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1000)

01.02	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Stand ontwerp-begroting 1998		1 898 900	1 946 515	1 929 193	1 972 226	2 053 677	
1 ^e suppl. wet 1998		15 370	6 812	6 622	6 804	6 804	
Nieuwe mutaties		25 873	16 093	16 971	18 377	18 794	
Regeerakkoord mutatie			47 000	87 000	99 000	126 000	
Stand ontwerp-begroting 1999		1 940 143	2 016 420	2 039 786	2 096 407	2 205 275	2 303 699
Overplanning			18 700	12 200			
Stand incl. Overplanning	2 185 448	1 940 143	2 035 120	2 051 986	2 096 407	2 205 275	2 303 699

Toelichting op de regeerakkoord mutatie op kasbasis (in f mln):

	1999	2000	2001	2002	2003
1. Intensivering aanleg railwegen	47	87	99	126	49
2. Overboeking HSL-Zuid					- 10

ad 1. Betreft intensivering uit het regeerakkoord

ad 2. Betreft een overboeking naar art. 03.03 HSL ten behoeve van HSL-Zuid in verband met de kasschuif HSL-Oost.

De tabel van onderverdeling naar artikelenonderdelen wordt gewijzigd in:

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1000) en de economische en de functionele codering

Artikelonderdeel	Verplichtingen			Uitgaven			Codering	
	1997	1998	1999	1997	1998	1999	econ.	funct.
01.02.01 Aanleg rail: verkenning en planstudie	10 913	10 548	8 550	11 523	15 868	8 550	62D	12.2
01.02.02 Aanleg rail: realisatie	714 857	1 932 183	879 200	774 625	590 402	691 068	62D	12.2
01.02.04 Beheer en onderhoud Rail: realisatie	1 597 300	1 332 675	1 301 785	1 399 300	1 333 873	1 316 802	62D	12.2
Totaal	2 323 070	3 275 406	2 189 535	2 185 448	1 940 143	2 016 420		

01.03.01 Aanleg regionale/lokale infrastructuur: verkenningen en planstudies**Verkenningen**

Door de extra financiële middelen uit het regeerakkoord kan een versnelling plaatsvinden van het totale infrastructuurprogramma. Met het oog hierop heeft er een herprioriteringslag plaatsgevonden. Als gevolg van deze prioriteitstelling is een aantal projecten uit het verkenningen-programma weggefallen:

- Amsterdam, verdiepte ligging Cornelis Lelylaan;
- Zaanstad, Westerwatering 2^e fase;

- Rotterdam, Waalhavengebied;
- Rotterdam, IPNR;
- Rotterdam, stadsrandtransferpunten;
- Dordrecht, Laan der Verenigde Naties;
- Oud-Beijerland, N217;
- Utrecht, regionale fietsinfrastructuur;
- Utrecht-Amersfoort, N237;
- Utrecht, verkeersproject Oude Stad.

Planstudies

Door de extra financiële middelen kunnen de volgende planstudieprojecten in de komende planperiode in uitvoering worden genomen:

- TramPlus fase 2, opwaardering lijn 1 en doortrekking naar Schiedam/Vlaardingen;
- OV-ontsluiting Vinex-bouwlocatie Carnisselande;
- OV-ontsluiting Vinex-bouwlocatie Nesseland;
- RandstadRail fase 1;
- Heerhugowaard–Alkmaar–Langedijk (HAL), deel a en b;
- Utrecht Centrum Project;
- OWN-impuls
- Uithoorn–Aalsmeer 4^e fase

Met het als zodanig aanmerken van de Vinex-projecten Carnisselande, Nesseland, HAL deel a en b en Utrecht Centrum Project is voor alle Vinex-planstudieprojecten financiering geregeld.

Voor de 1^e fase van RandstadRail bestaat een bestuurlijke overeenkomst RandstadRail van 8 juli 1997, mede-ondertekend door de minister van Verkeer en Waterstaat.

01.03.02 Aanleg regionale/ lokale infrastructuur: realisatie

Aan dit artikelonderdeel zijn de extra financiële middelen toegevoegd vanuit het regeerakkoord (in de periode 1999–2003 totaal f 1138 mln).

Door de extra financiële middelen is de gehele Noord-Zuidlijn, van Noord (Buikslotermeerplein) naar Zuid (WTC) nu voor een bedrag van f 1 868 mln opgenomen in het realisatieprogramma. Aan het bedrag van f 1 350 mln dat reeds was opgenomen voor het gedeelte CS – WTC is derhalve een bedrag van f 518 mln toegevoegd voor het ontbrekende gedeelte CS – Noord. Daarmee is nu dus financiële dekking gevonden voor de gehele lijn.

Het project Apeldoorn, stationsomgeving is voor een bedrag van f 20 mln opgenomen in het realisatieprogramma. De procedures conform MIT-spelregelkader zijn inmiddels afgerond.

Het project Structuurontsluiting Lopikerwaard is voor een bedrag van f 35 mln opgenomen in het realisatieprogramma. De procedures conform MIT-spelregelkader zijn afgerond waardoor dit project kan worden opgenomen in het realisatieprogramma.

Het project Tilburg, 2^e fase Noordoosttangent is voor een bedrag van f 19 mln opgenomen in het realisatieprogramma. De procedures conform MIT-spelregelkader zijn inmiddels afgerond. Fase 1 van de Noordoosttangent (tussen Rijksweg 65 en bedrijventerrein Loven), eveneens een subsidieproject, is onlangs geopend.

01.03.05 Gebundelde doeluikering (GDU)

Aan dit artikelonderdeel zijn de extra financiële middelen toegevoegd vanuit het regeerakkoord (in de periode 1999–2003 totaal f 270 mln).

Afgesproken was dat de tijdelijke verhoging van de GDU met SWAB-middelen voor de periode 1998–2002 zou gelden. Aanvankelijk kon slechts financiering worden geboden voor de jaren 1998, 1999 en 2000. De financiering van de GDU-verhoging is nu dan ook voor de laatste twee jaren (2001 en 2002) geregeld.

De verplichtingen/kas tabel wordt gewijzigd in:

Opbouw verplichtingen vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1000)

01.03	t/m 1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Stand ontwerp-begroting 1998			495 858	389 515	533 765	507 189	454 788	
1e suppl. wet 1998			464 488	– 514	– 20 541	– 541	– 541	
Nieuwe mutaties			101 284	1 748 143	– 51 419	– 235 124	– 231 815	
Regeerakkoord mutatie				893 120	279 930	118 976	167 865	
Stand ontwerp-begroting 1999	1 562 847	2 189 864	1 061 630	3 030 264	741 735	390 500	390 297	527 659

Opbouw uitgaven vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1000)

01.03		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Stand ontwerp-begroting 1998			1 000 711	1 123 138	1 243 281	887 624	698 488	
1e suppl. wet 1998			29 688	– 514	– 541	– 62 541	– 541	
Nieuwe mutaties			48 044	170 307	185 201	77 069	95 155	
Regeerakkoord mutatie				131 000	275 000	294 000	343 000	
Stand ontwerp-begroting 1999		669 049	1 078 443	1 423 931	1 702 941	1 196 152	1 136 102	1 072 102
Overplanning			61 800					
Stand incl. Overplanning			1 140 243	1 423 931	1 702 941	1 196 152	1 136 102	1 072 102

Toelichting op de regeerakkoord mutatie op kasbasis (in f mln):

	1999	2000	2001	2002	2003
1. Intensivering regeerakkoord tbv aanleg reg/lok infra	131	275	294	343	95
2. Overboeking inpassingsbudget van art. 01.01					250

ad 1. Betreft intensiverig uit het regeerakkoord

ad 2. De extra middelen uit het regeerakkoord ten behoeve van inpassingsmaatregelen, die voorlopig geparkeerd waren op artikel 01.01 *Rijkswegen*, worden bij deze nota overgeboekt naar dit artikel.

De inpassingsmaatregelen zullen later naar concrete projecten worden toegewezen.

De tabel van onderverdeling naar artikelenonderdelen wordt gewijzigd in:

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1000) en de economische en de functionele codering

Artikelonderdeel	Verplichtingen			Uitgaven			Codering	
	1997	1998	1999	1997	1998	1999	econ.	funct.
01.03.01								
Aanleg reg./lok. Infra:								
Verkenning en planstudie								
Productuitgaven		4 812	5 000		5 000	5 000	62C	12.12
Directe uitvoeringsuitgaven		1 805	1 783		1 805	1 783	11	12.12
01.03.02								
Aanleg reg./lok. Infra: realisatie								
Productuitgaven		769 279	2 727 380		688 791	962 109	62C	12.12
Directe uitvoeringsuitgaven		1 647	3 491		1 647	3 491	11	12.12
01.03.03								
Duurzaam veilig:								
Productuitgaven		30 000	50 000		33 000	71 000	62C	12.12
Directe uitvoeringsuitgaven		636	634		636	634	11	12.12
01.03.05								
Gebundelde doeluitkering								
Productuitgaven		252 887	241 414		347 000	379 352	62C	12.12
Directe uitvoeringsuitgaven		564	562		564	562	11	12.12
Totaal		1 061 630	3 030 264		1 078 443	1 423 931		

02.02.01 Aanleg Waterbeheren en Vaarwegen: verkenning en planstudie

Verkenningen

Ten opzichte van de ontwerp-begroting 1999 zijn er de volgende mutaties. Voor de functie Transport worden in 1999 de volgende verkenningen afgerond: de Rolbruggen Terneuzen en Fries-Groningse kanalen.

Planstudies

Het oorspronkelijke «Plan van Aanpak Fries-Groningse kanalen» in de planstudiefase bevatte voor meer dan f 500 mln aan investeringsprojecten. Gelet op de beschikbare ruimte in het Infrastructuurfonds voor aanleg vaarwegen in 1999 en de meerjarenraming, alsmede de afspraken tussen het kabinet en het Noorden, is thans een deel van de projecten geselecteerd ten behoeve van de planstudiefase (f 280 mln). In lijn met de genoemde afspraken is het project Rijksbijdrage Spoorbrug Grou, als onderdeel van het project vaarweg Lemmer-Delfzijl van de planstudiefase overgeheveld naar de realisatiefase. Tevens is het project vaarweg Almelo-Coevorden in de planstudietabel opgenomen. Deze en de overige planstudieprojecten die zijn overgegaan naar de realisatiefase worden nader onderbouwd onder het artikel *Aanleg waterbeheren en vaarwegen: realisatie*.

02.02.02 Aanleg Waterbeheren en Vaarwegen: realisatie

Het artikel is in de periode 1999–2003 met f 243,5 mln verhoogd. Hiervan is f 118 mln bestemd voor de versnelling van vaarwegprojecten in het kader van bereikbaarheid en f 125,5 mln voor de sanering van waterbodems (milieu).

Bereikbaarheid

Door het beschikbaar komen van deze extra middelen wordt in de begrotingsperiode het vergroten van de bereikbaarheid gerealiseerd door

het overhevelen van het planstudieproject Spoorbrug Grou naar de realisatiefase. Dit maakt nu onderdeel uit van het uitvoeringsproject «Vaarweg Lemmer–Delfzijl».

Tevens is er met ingang van 2000 een reservering in de ruimte voor planstudieprojecten gemaakt voor de Fries-Groningse kanalen, zodat voor het jaar 2010 ten minste 3-laags containervaart mogelijk wordt. Tevens is in 2003 en 2004 respectievelijk f 10 mln en f 29 mln gereserveerd in de ruimte voor planstudieprojecten voor de bijdrage in de aanleg van de spoorbrug Sauwerd. Zowel de spoorbrug Grou als Sauwerd zijn projecten die worden uitgevoerd door railinfrabeheer (RIB). Het gaat hier om het aandeel van aanleg waterbeheren en vaarwegen in de totale kosten van het project.

In 1998 is het baggerspeciedepot IJsseloog gereedkomen. Omdat er nu een mogelijkheid is de vervuilde specie te kunnen bergen is het mogelijk geworden de eerste fase «Vaarroute Ketelmeer» in uitvoering te nemen. Het resterende deel van het project (f 33 mln) blijft opgenomen in het planstudieprogramma.

Vanwege het reeds bereikte succes van de «Tijdelijke beleidsregeling bijdragen vaarwegaansluitingen (TBBV)» worden, onder voorbehoud van de uitkomsten van een evaluatie, middelen uit het regeerakkoord gereserveerd om deze regeling te verlengen. Dit is een regeling op grond waarvan door verladers subsidie kan worden aangevraagd voor investeringskosten van de voorzieningen die nodig zijn voor de overslag van en naar de binnenvaart. De projecten die tot voorjaar 1998 zijn gehonoreerd hebben tezamen geleid tot een modal-shift van de weg naar de binnenvaart van 4 miljoen ton. Als percentage van het binnenlands vervoer gaat het om een toename van vervoer over water van 4,6%. De totale reductie van het aantal vrachtwagenkilometers is f 25 mln.

In het project «Maasroute modernisering fase 1» is de aanpassing van de bruggen over de Maas bij Roosteren en Echt opgenomen, hiervoor is een extra budget van f 19 mln gereserveerd.

Het intensiveren van het realisatieprogramma en de reserveringen voor de Fries-Groningse kanalen en de spoorbrug Sauwerd hebben ertoe geleid dat er in de begrotingsperiode geen ruimte meer is voor het in uitvoering nemen van nieuwe planstudieprojecten.

Milieu

De waterbodem in Nederland is op vele plaatsen ernstig verontreinigd. De verontreiniging leidt tot stagnatie van onderhouds- en saneringsbaggerwerk waardoor de functies van de rijks-, regionale en gemeentelijke wateren worden bedreigd. Voor het noodzakelijke onderhouds- en saneringswerk is het nodig dat zo snel mogelijk stort- en verwerkingscapaciteit beschikbaar komt. In de huidige kabinetsperiode wordt prioriteit gegeven aan:

- realisering van additionele stort- en verwerkingsfaciliteiten.
- stimulering van de programmering van de aanpak van verontreinigde waterbodems in gemeentelijke wateren.

Maximale kosteneffectiviteit wordt betracht, onder andere via samenloop van onderhoud en sanering en bundeling van verschillende belangen.

Voor de invulling van bovenstaande prioriteiten is in het regeerakkoord een intensivering voor sanering van waterbodems opgenomen van in totaal f 600 mln tot en met 2010, verdeeld in f 115 mln tijdens de kabinetsperiode en f 485 mln voor de periode 2003–2010. Deze middelen worden verdeeld over de begrotingen van V&W en VROM (zwaartepunt V&W). In de begrotingsperiode 1999–2003 wordt in totaal f 125,5 mln toegevoegd aan de begroting van V&W, waarvan f 10 mln bestemd is voor de aanpak van verontreinigde waterbodems in gemeentelijke wateren. Deze

middelen zullen grotendeels worden aangewend voor het realiseren van aanvullende verwerkings- en stortcapaciteit.

In het jaar 2003 is thans f 33 mln toegevoegd. Op basis van het in het regeerakkoord gereserveerde totaalbedrag is voor de periode daarna een verdere intensivering voorzien (gemiddeld ca. f 65 mln per jaar). Deze intensivering zal in overleg met VROM nader worden ingevuld en in de begroting 2000 worden verwerkt.

02.02.04 Beheer en Onderhoud Waterbeheren en Vaarwegen: realisatie

In de begrotingsperiode is in totaal f 10 mln beschikbaar voor de stimulering van de programmering van de aanpak van verontreinigde waterbodems in gemeentelijke wateren. Dit zal in samenhang gebeuren met de aanpak van verontreinigde waterbodems in rijks- en regionale wateren, overeenkomstig de bestuurlijke afspraken die daartoe zijn gemaakt tussen VNG, IPO, Unie van Waterschappen, V&W en VROM.

De verplichtingen/kas tabel wordt gewijzigd in:

Opbouw verplichtingen vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1000)

02.02	t/m 1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Stand ontwerp-begroting 1998			1 168 887	1 092 217	1 046 188	1 013 343	1 019 628	
1e suppl. Wet 1998			204 684	- 11 631	- 470	- 30 425	- 425	
Nieuwe mutaties			102 450	- 113 216	- 39 016	- 38 651	- 15 461	
Regeerakkoord mutatie				29 000	49 000	51 000	64 500	
Stand ontwerp-begroting 1999	3 198 235	905 051	1 476 0210	996 370	1 055 702	995 267	1 068 242	1 054 942

Opbouw uitgaven vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1000)

02.02		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Stand ontwerp-begroting 1998			1 317 499	1 336 834	1 373 318	1 207 875	1 181 175	
1e suppl. Wet 1998			- 80 007	- 9 164	- 470	- 425	- 425	
Nieuwe mutaties			14 708	- 9 380	- 37 816	- 37 451	- 14 261	
Regeerakkoord mutatie				26 000	49 000	54 000	64 500	
Stand ontwerp-begroting 1999		1 381 777	1 252 200	1 344 290	1 384 032	1 223 999	1 230 989	1 216 489
Overplanning			35 000	34 000	32 000			
Stand incl. overplanning			1 287 200	1 378 290	1 416 032	1 223 999	1 230 989	1 216 489

Toelichting op de regeerakkoord mutatie op kasbasis (in f mln):

	1999	2000	2001	2002	2003
1. aanleg vaarwegen	13	27	28	33	17
2. waterbodems (aanleg)	12	20	24	29	30,5
3. waterbodems (onderhoud)	1	2	2	2,5	2,5
Totaal	26	49	54	64,5	50

ad 1. Toevoeging extra gelden in het kader van de bereikbaarheid.

ad 2. In de begrotingsperiode is f 115,5 mln beschikbaar voor extra stort- en verwerkingsfaciliteiten.

ad 3. In de begrotingsperiode is in totaal f 10 mln beschikbaar voor de stimulering van de programmering van de aanpak van verontreinigde waterbodems in gemeentelijke wateren.

De tabel van onderverdeling naar artikelonderdelen wordt gewijzigd in:

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1000) en de economische en de Functionele codering

Artikelonderdeel	Verplichtingen			Uitgaven			Codering	
	1997	1998	1999	1997	1998	1999	ec.	funct.
02.02.01 Aanleg waterbeheren en vaarwegen: verkenning en planstudie								
Directe uitvoeringsuitgaven	19 034	46 911	31 590	24 704	36 294	32 904	12	12.32
02.02.02 Aanleg vaarwegen en waterbeheren: realisatie								
Productuitgaven	221 979	331 025	85 892	302 375	284 830	321 487	51	12.32
Directe uitvoeringsuitgaven		48 586	38 346		48 586	38 796	11	12.32
02.02.03 Beheer en onderhoud vaar- wegen en waterbeheren: voorbereiding								
Directe uitvoeringsuitgaven	18 273	39 768	32 781	22 567	38 947	21 556	12	12.32
02.02.04 Beheer en onderhoud vaar- wegen en waterbeheren: realisatie								
Productuitgaven	511 315	522 049	302 620	888 585	375 879	426 565	14	12.32
Directe uitvoeringsuitgaven		307 538	342 645		307 538	347 218	11	12.32
02.02.05 Bediening vaarwegen								
Directe uitvoeringsuitgaven	68 186	92 979	87 447	69 927	88 686	85 745	11	12.32
02.02.06 Basisinformatie vaarwegen en waterbeheren								
Directe uitvoeringsuitgaven	66 264	87 165	75 049	73 619	71 440	70 019	12	12.32
Totaal	905 051	1 476 021	996 370	1 381 777	1 252 200	1 344 290		

03.03 Hogesnelheidslijn

Bij dit artikel worden de artikelonderdelen gewijzigd als gevolg van een (kas)verschuiving (van jaarlijks f 20 mln in de jaren 1999 tot 2003) tussen de artikelonderdelen 03.03.01 Hogesnelheidslijn-Zuid en 03.03.02 Hogesnelheidslijn-Oost. De extra middelen voor HSL-Oost zijn nodig voor voorbereidingskosten binnen de planstudie en komen vanaf 2003

opnieuw beschikbaar voor HSL-Zuid ten laste van het artikel 01.02 *Railwegen*. In 2003 gaat het hierbij om f 10 mln.

04.03 Intermodaal vervoer

Regionale terminals

Voor een maximale bijdrage van het intermodaal vervoer aan de gestelde beleidsdoelen is een adequaat netwerk van terminals met voldoende capaciteit van groot belang. De toenemende groei van het goederenvervoer vraagt om extra faciliteiten voor het intermodaal en multimodaal vervoer. Daarvoor zijn extra inspanningen nodig zowel ten behoeve van nieuwe capaciteiten als van uitbreidingscapaciteiten van terminals. De in ontwikkeling zijnde subsidieregeling Openbare Inland Terminals voorziet in een financiële bijdrage aan deze investeringen in lijn met het Besluit Infrastructuurfonds. Voor de uitvoering van deze regeling is in de periode 1999 tot en met 2003 f 14 mln toegevoegd aan het onderdeel regionale terminals.

De verplichtingen/kas tabel wordt gewijzigd in:

Opbouw verplichtingen vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1000)

04.03	t/m 1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Stand ontwerp-begroting 1998			11 500	3 200				
Nieuwe mutaties			150 961	34 000				
Regeerakkoord mutatie				10 000	4 000			
Stand ontwerp-begroting 1999		16 899	162 461	47 200	4 000			

Opbouw uitgaven vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1000)

04.03		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Stand ontwerp-begroting 1998			75 500	32 000	24 000			
1e suppl. wet 1998			5 015	1 831	736	139		
Nieuwe mutaties			4 000	32 200	30 000	5 000		
Regeerakkoord mutatie				2 000	4 000	4 000	2 000	
Stand ontwerp-begroting 1999		6 139	84 515	68 031	58 736	9 139	2 000	2 000

Toelichting op de regeerakkoord mutatie:

Betreft intensivering regeerakkoord 1998.

04.06 Prijsbijstelling projecten uit het Fonds Economische Structuurversterking

Dit artikel is ingevoegd om prijsstijgingen bij FES-projecten, waarvoor geen prijsbijstelling in het FES is opgenomen, te financieren. Hiertoe wordt een deel van de extra financiële middelen uit het regeerakkoord gereserveerd.

De verplichtingen/kas tabel wordt gewijzigd in:

Opbouw verplichtingen en uitgaven vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1000)

04.06	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Stand ontwerp-begroting 1998							
Regeerakkoord mutaties			16 000	56 000	87 000	128 000	
Stand ontwerp-begroting 1999			16 000	56 000	87 000	128 000	85 000

Toelichting op de regeerakkoord mutatie:

De bedragen zijn gebaseerd op een 3% jaarlijkse prijsstijging. Toedeling vindt jaarlijks plaats.

De economische en functionele coderingen bedragen respectievelijk 08 en 12.12.

Toelichting op de ontvangsten

05.01 Bijdragen ten laste van de begroting van V & W

De tabel van de ontvangsten wordt gewijzigd in:

Opbouw uitgaven vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1000)

05.01	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Stand ontwerp-begroting 1998		6 211 513	6 784 258	7 112 754	7 628 614	7 599 130	
1e suppl. wet 1998		- 38 136	13 453	14 187	14 059	13 920	
Nieuwe mutaties		- 70 825	23 456	100 822	17 762	114 155	
Regeerakkoord mutatie			13 000	22 000	26 000	31 500	(33 000)
Stand ontwerp-begroting 1999	5 450 449	6 102 552	6 834 167	7 249 763	7 686 435	7 758 705	7 844 003

Toelichting op de regeerakkoord mutatie:

Deze mutatie betreft een overboeking uit de aanvullende post van de Miljoenennota 1999 uit het beleidspakket Milieu ten behoeve van sanering waterbodems die verantwoord wordt op het artikel *02.02 Waterbeheren en Vaarwegen* van het Infrastructuurfonds.

05.04 Bijdragen ten laste van het Fonds Economische Structuurversterking

De extra financiële middelen uit het regeerakkoord 1998 worden via dit artikel opgenomen.

De tabel van de ontvangsten wordt gewijzigd in:

Opbouw ontvangsten vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1000)

05.04	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Stand ontwerp-begroting 1998		2 058 680	2 446 470	2 252 100	1 722 500	1 192 000	
1e suppl. wet 1998		67 766	239 500	303 000	206 000	242 200	
Nieuwe mutaties		150 000	- 70 000				
Regeerakkoord mutatie			323 000	682 000	756 000	914 000	
Stand ontwerp-begroting 1999	1 393 900	2 276 446	3 008 970	3 237 100	2 614 500	2 348 200	2 588 000

Toelichting op de regeerakkoord mutatie:

Uit het FES gefinancierde programma's zijn (in f mln):

Art.	1999	2000	2001	2002	2003
01.01 Rijkswegen	114	233	244	282	81
01.02 Railwegen	47	87	99	126	49
01.03 Regionale /Lokale Infrastructuur	131	275	294	343	95
02.02 Waterbeheren en vaarwegen	13	27	28	33	17
04.03 Intermodaal vervoer	2	4	4	2	2
04.06 Prijsbijstelling projecten uit FES	16	56	87	128	85
Totaal	323	682	756	914	329

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
T. Netelenbos

PROJECTOVERZICHTEN

INHOUDSOPGAVE	Blz.
1. Verkenningenprogramma	23
2. Planstudieprogramma Rijkswegen	26
3. Realisatieprogramma Rijkswegen	28
4. Planstudieprogramma Rijksvaarwegen	30
5. Realisatieprogramma Rijksvaarwegen	31
6. Planstudieprogramma Railwegen (personenvervoer)	32
7. Realisatieprogramma Railwegen (personenvervoer)	33
8. Planstudieprogramma Hogesnelheidslijn	35
9. Realisatieprogramma Hogesnelheidslijn	36
10. Planstudieprogramma Railwegen (goederenvervoer)	37
11. Realisatieprogramma Railwegen (goederenvervoer)	38
12. Planstudieprogramma Multi- en intermodaal vervoer	39
13. Realisatieprogramma Multi- en intermodaal vervoer	40
14. Realisatieprogramma Betuweroute	41
15. Planstudieprogramma Regionale/lokale infrastructuur	42
16. Realisatieprogramma Regionale/lokale infrastructuur	44
17. Realisatieprogramma Duurzaam Veilig	47

1. Integraal Verkenningen-programma

Lokatie	Probleem-omschrijving	Indicatie modaliteit	Referentiekader	Verantwoordelijke	Verkenning gereed
Achterlandverbindingen					
Goederenroute Antwerpen–Roergebied (IJzeren Rijn)	Capaciteitstekort	Rail goederen	Afspraken België	VenW	1999
Goederenroute BR–Noord-Nederland	Ontsluiting BR	Rail goederen	Wijziging SVVII	VenW	2001
Goederenroute BR–Venlo (Zuidtak BR)	Ontsluiting BR	Rail goederen	Verdrag Warnemunde	VenW	2000
Goederenroute R'dam–Venlo via Brabant (Brabantroute)	Capaciteitstekort	Rail goederen	SVVII	VenW	2000
R'dam–Roosendaal–Antwerpen–Sloe	Capaciteitstekort	Rail goederen	SVVII/ov. België	VenW	1999
IJmond–Utrecht–Zevenaar grens	IJmond op BR	Rail goederen	SVVII	VenW	1999
Interregionaal					
A-dam–Harlingen (incl. sluizen Kornwerderzand)	vaarwegafmeting en schutcapaciteit	HVV	SVVII	VenW	1999
Zuiderzeelijn	structuurversterking	OV	SNN	VenW	eind 1999
Groningen, Friesland, Drente					
Overige Fries-Groningse kanalen	Capaciteit/ontsluiting	HVV	pl.v.aanpak Frgrkn	VenW/prov.Fr. en Gr.	
Leeuwarden-West	Ontsluiting	OWN/OV	structuurschets LW	gemeente	1998
Ontsluiting Goutum (Leeuwarden)	Ontsluiting	OV/OWN	VINEXACT	gemeente	1999
Ontsluiting Delftlanden/Rietlanden (Emmen)	Ontsluiting	OWN	VINEXACT	gemeente	1998
Zwolle–Meppel	Congestie	HWN	SNN	VenW	2000
Leeuwarden	Congestie	HWN	SNN	VenW	1999
Overijssel, Gelderland					
Vaarwegen Oost-Nederland (IJssel, Twenthekanaal, Meppel/Ramspol)	onvoldoende kwaliteit	HVV	SVVII	VenW	1999
Toekomstvisie Nederrijn–Lek	onvoldoende kwaliteit	HVV	SVVII	VenW	2000
Multimodaal terminal Valburg (Rijksbijdrage)* ¹	ontsluiting regio	HVV	Cie v. Duursen	VenW	
Arnhem CS	onvoldoende kwaliteit OV	OV		VenW	1998
Regionale rail Arnhem–Nijmegen	onvoldoende kwaliteit OV	OV		VenW	1999
Nijmegen–Roermond	onvoldoende kwaliteit OV	OV	TTP	VenW	2000
Nijmegen doortrekking A73	ontsluiting	OWN	RVVP	provincie	1998
Arnhem Stationsomgeving (fase 2)	onvoldoende kwaliteit, structuurversterking	OWN	TTP/RVVP	gemeente	1999
Almelo-Zuid	verkeersonveiligheid/leefbaarheid	OWN	RVVP	gemeente	1998
Utrecht/Flevoland					
Randstadspoor 2e fase	capaciteitstekort, onvoldoende kwaliteit ov	OV	TTP	VenW	2000
– Utrecht–Eemland	onvoldoende kwaliteit	OV	ISP	BRU	1998
– Breukelen–Driebergen–Ede	onvoldoende kwaliteit	OV	ISP	BRU	1998
Oostflank Utrecht (fase 2 + 3)	onvoldoende kwaliteit	OV	ISP	BRU	1998
Transferia regio Utrecht	onvoldoende kwaliteit	OWN	SVV	BRU/Provincie	1998
Westelijke invalroute Utrecht	ontsluiting	OWN	ISP	BRU	1999
HOV Mijdrecht–A2	onvoldoende kwaliteit	OV	PVVP	Provincie	1998
OV Leidsche Rijn–Maarssen	ontsluiting bouwlocatie	OV	VINEXACT	BRU	1999
OV Vathorst–Amersfoort CS	ontsluiting bouwlocatie	OV	VINEXACT	gemeente	1999
Almere Poort	ontsluiting bouwlocatie	OV	VINEXACT	gemeente	1999

Lokatie	Probleem-omschrijving	Indicatie modaliteit	Referentiekader	Verantwoordelijke	Verkenning gereed
Noord-Holland					
De Zaan	potentiële Hoofd-vaarweg	HVW	SVVII	Provincie NH	1998
Regionet	capaciteitstekort	OV	TTP	VenW	1999
– corridor Haarlemmermeer–Schiphol-Zuidtak–Almere	onvoldoende kwaliteit ov	OV	TTP	VenW	1999
– corridor Zaanlijn, incl. rail/waterkruising Nauernasche Vaart		OV/VW		VenW	1999
– rail/waterkruising Vecht bij Weesp		OV		VenW	1999
– Noordvleugel Randstad (congestiepakket)	capaciteitstekort, onvoldoende kwaliteit ov	OV		VenW	1999
– Corridor aggro Amsterdam–Waterland	vervoersketen	OV		ROA	2002
– Busstation Amsterdam CS	vervoersketen	OV		ROA	1998
– NoordZuidlijn: Buikerslotermeerplein–Purmerend/WTC–Schiphol/Uithoorn	onvoldoende kwaliteit ov	OV		ROA	1999
– Zuid-Tangent fase 2 (West en Oost)	congestie	OV	P/RVVP's	ROA/Gemeente	1998
Sloten/MAP	ontsluiting	OV	VINEX	ROA	1998
Oostelijk Havengebied (Java/KNSM-eiland)	ontsluiting bouwlocatie	OV		ROA	1998
Amsterdam, IJ-Boulevard centraal/west 2e fase	ontsluiting	OWN		ROA	1998
Amsterdam Oude Haagseweg	onvoldoende kwaliteit	OWN		ROA	1998
Heerhugowaard–Alkmaar, HAL deel c	onvoldoende kwaliteit	OV/OWN	VINEX	Provincie	1998
Beverwijk, westelijke randweg	ontsluiting	OWN	RVVP	Gemeente	1998
Hilversum, Buitencircuit	verkeersonveiligheid/leefbaarheid	OWN	RVVP	Gemeente	1998
Schiphol, Beech Avenue	ontsluiting	OWN	PKB SPL	ROA	1998
Purmerend Weidevenne	ontsluiting	OV	VINEX	ROA	1998
Wegenstructuur Haarlemmermeer	ontsluiting	OWN		ROA	1998
OV-ontsluiting Broekpolder	ontsluiting	OV	VINEXACT	provincie	1998
OV-ontsluiting Houthaven/Westerdokseilanden	ontsluiting	OV	VINEXACT	ROA	1999
Zuid-Holland					
Hartelkanaal	nauwe passages en doorvaart-hoogte	HVW	ROM-Rijnmond	VenW/Gemeente R'dam	1998
Botlekbrug	nauwe en gevaarlijke passages	HVW	ROM-Rijnmond	VenW	1998
Den Haag CS	capaciteitstekort, onvoldoende kwaliteit ov	OV		VenW	1999
Opstel terrein Binckhorst	capaciteitstekort	OV		VenW	1998
Rotterdam CS	capaciteitstekort, onvoldoende kwaliteit ov	OV		VenW	1999
Schiedam–Rotterdam en aansl. OW-metro	onvoldoende kwaliteit ov	OV	TTP	VenW	2000
Zoetermeer Oost	onvoldoende kwaliteit ov, ontsluiting woningbouwlocatie	OV	TTP/VINEX	VenW/ Haaglanden	1998
Rijswijk–Schiedam, incl. spoorcorridor Delft	onvoldoende kwaliteit leefmilieu	OV		VenW	1999
Regionale rail Gouda–Alphen–Leiden	onvoldoende kwaliteit ov	OV		VenW	1998
Rijn–Gouwe West	bereikbaarheid	OV/OWNRW	P/RVVP	Provincie ZH	1998
Trampluis (streefbeeld 2010)	upgrading/uitbreiding	OV	RVVP	SRR	
Trampluis–IJsselmondelijn T2	ov-netwerk onvoldoende kwaliteit ov	OV	RVVP	SRR	1998
Rotterdam, Parklane fase 3, Matl.weg./Marconiplein	ontsluiting	OWN	RVVP	SRR	2000
Rotterdam, 2e Maasvlakte	ontsluiting	OWN	2e maasvlakte	SRR	1998

Lokatie	Probleem-omschrijving	Indicatie modaliteit	Referentiekader	Verantwoorde-lijke	Ver-kenning gereed
Agglonet (netwerkstudie)	upgrading/ uitbreiding	OV	RVVP	Haaglanden	
Wateringse Veld (agglonet)	ov-netwerk ontsluiting woningbouw- locatie	OV	VINEX	Haaglanden	1998
Leidschenveen (agglonet)	ontsluiting woningbouw- locatie	OV	VINEX	Haaglanden	1998
Ypenburg/Nootdorp	ontsluiting woningbouw- locatie	OWN	VINEX	Haaglanden	1998
Westland	bereikbaarheid	OWN	RVVP	Haaglanden	1998
HOV Rotterdam–Drechtsteden	bereikbaarheid	OV	RVVP	SRR	1998
OV-structuur Drechtsteden	onvoldoende kwaliteit ov	OV	RVVP	Stuurgr. VINEX Drechtsteden	1998
N209 (A13–Bleiswijk)	onvoldoende kwaliteit	OWN	RVVP	SRR	1998
2e ontsluitingsweg Hoek van Holland	ontsluiting	OWN		SRR	1998
Verlenging OV IJsselmonde	ontsluiting	OV	VINEXACT	SRR	na 2003
Verlenging Trampus naar Maasoever/Vlaardingen	onvoldoende kwaliteit ov	OV	VINEXACT	SRR	1999
Noordrand II	ontsluiting	OV	VINEXACT	SRR	1998
Noordrand II/III richting R'dam Alexander	ontsluiting	OV	VINEXACT	SRR	1998
Fietsbruggen Leidschenveen/Ypenburg	ontsluiting	fiets	VINEXACT	Haaglanden	1998
OV-verbinding Ypenburg/Leidschenveen	onvoldoende kwaliteit	OV	VINEXACT	Haaglanden	1998
OV-verbinding Ypenburg–Rijswijk–Delft	onvoldoende kwaliteit	OV	VINEXACT	Haaglanden	1998
Brabant, Zeeland, Limburg					
Burgemeester Deelenkanaal Oss	Capaciteit, uit- bouwen vervoer- stroom	HVV	Ruitstudie	Gemeente Oss	1998
3e Kolk Kreekraksluis	schutcapaciteit	HVV	SVVII	VenW / België	1997
Rolbruggen Terneuzen	vervanging bestaande brug	HVV	België	Vlaanderen	1999
HOV Breda–Oosterhout	onvoldoende kwaliteit	OV		Gemeente	1998
Tilburg Noordwest-tangent	ontsluiting	OWN		Gemeente	1998
Bereikbaarheid Oostzijde stadsregio Eindhoven	ontsluiting	OWN	HWN	SRE	1998
Breda, Westtangent	ontsluiting	OWN		Gemeente	1998
Breda stationsomgeving	capaciteitstekort, onvoldoende kwaliteit	OV/OWN		Gemeente	1999
Helmond-Beek en Donk	bereikbaarheid/ veiligheid	OWN		SRE	1998
Den Bosch-Veghel (N266)	bereikbaarheid/ veiligheid	OWN		Provincie	1999
Helmond, Westtangent	ontsluiting	OWN		Gemeente	1998
Maastricht, Maaskruisend verkeer	ontsluiting	OWN		Gemeente	1998
Light rail Zuid Limburg	onvoldoende kwaliteit ov	OV		VenW/Prov. Limburg	1998
Rosmalen Noord	ontsluiting	OV/OWN	VINEXACT	Provincie	1999
Scheldeterrein Vlissingen	ontsluiting	OV	VINEXACT	Gemeente/ Provincie	1999
Overig					
Schiphol	Intermodal Freightport	Intermodaal	PvA inter- modaal vv	VenW	1998
Schiphol, Aalsmeer, RSC Hoofddorp	ontsluiting	Intermodaal	TIB	VenW	1998
Opstelreinen	capaciteitstekort	OV		VenW	2000
verhoging rijnsnelheid bestaand net	onvoldoende kwaliteit trein- dienst	OV	SVVII	VenW	1998/ 1999

*1 Over de met een *1 gemerkte projecten vindt een gemeenschappelijk besluit van V&W en VROM plaats, vanwege de relatie met de Tracéwet.

*2 Projecten behorend tot het Trans Europese Netwerk (TEN) zoals aangegeven in Beschikking nr. 1692/96/EG van het Europese Parlement en de Raad van 23 juli 1996.

2. Planstudie-programma artikelonderdeel IF 01.01.01 Rijkswegen

Project	Prj.ID Omschrijving	Kosten uitvoering		IJKpunt	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Later	
		min.	max.									
CATEGORIE 1:												
Voor tracébesluit cq projectbeslissing nog te nemen												
	A2 Everdingen – Deil/Empel – Zaitbommel* ³		800			TB						
	A2 Rondweg Den Bosch (Empel – Vught)* ³		542		TB							
	A2 Tangenten Eindhoven* ³	1 112	1 370	1 209	TN				PR			
	A4 Delft – Schiedam* ³		380	380		TB						
	A15 Benelux – Vaanplein* ^{2,3}		–	1 000		TN						
	A7 Zuidelijke Ringweg Groningen, fase 1		235	235	TN						PR	
	N61 Hoek – Schoondijke	25	255	210		TN			PR			
	N50 Brug Ramspol		80	80		SN			TB			
	A7 Rondweg Sneek		107	107		TB			PR			
Na tracébesluit cq projectbeslissing genomen												
	A16 Moerdijk – Breda – Galder* ^{1,3}		800	800		TB						
	A2 Holendrecht – Oudenrijn (CAU)* ³	1 305	1 305			PR						
	A4 Burgerveen – Leiden* ³		1 282	1 282								
	N31 Leeuwarden – Drachten		145	145		PR						
	N33 Spijk – Eemshaven		22	22		PR						
	A4 Omlegging Halsteren* ²		–	120								
	A73 Venlo – Maasbracht, incl. omleiding Haalen		1 185	1 185					PR			
Totaal Kosten categorie 1			8 020	9 422								
			+ PM									
			8 508	+ PM								
CATEGORIE 2:												
Voor tracébesluit cq projectbeslissing nog te nemen												
	A12 Utrecht – Veenendaal* ³		460	925								PR
	A12 Veenendaal – Ede/Wageningen* ³		350	550					TB			PR
	A12 Ede – Duitse grens* ³		463	1 041					TB			PR
	A1 CRAAG (Amsterdam – Almere – Gooi)* ³		1 250	3 060								
	A 276 Urmond – Kerensheide – Hoensbroek* ³		310	550		TN					PR	
	A7 Zuidelijke Ringweg Groningen, fase 2		608	2 028		TN			PR			
	A50 Ewijk – Valburg/Grijsoord (Waalbrug Ewijk)		495	845							PR	
	A1 Eemnes – Barneveld* ³		PM	PM		SN			TB			PR
	A1 Barneveld – Deventer* ³		PM	PM		SN			TB			PR
	A1 Deventer – Hengelo* ³		PM	PM		SN			TB			PR
	A2 Holendrecht – Oudenrijn* ³		PM	PM		SN			TB			PR
	A2 Oudenrijn – Deil* ³		PM	PM		SN			TB			PR
	A2 Den Bosch – Eindhoven* ³		PM	PM		SN			TB			PR
	A2 Leenderheide – Budel* ³		PM	PM		SN			TB			PR
	A2 Wessem – Urmond* ³		PM	PM		SN			TB			PR
	A4 De Hoek – Prins Clausplein* ³		PM	PM		SN			TB			PR

Project	Kosten uitvoering	Ijkpunt	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Later
Prj.ID Omschrijving	min. max.								
Na tracébesluit cq projectbeslissing genomen									
N11 Alphen aan de Rijn – Bodegraven	130		PR						
N35 Zwolle – Almelo, knelpunten	375						PR		
Totaal Kosten categorie 2	4 441 + PM	9 504 + PM							

Bij de kosten voor uitvoering van sommige projecten is PM vermeld, bij deze projecten zal een referentievariant worden gehanteerd.

*1 Van de 800 mln bij de A16 Moerdijk – Breda – Galder wordt 70 mln uitgegeven in 1999 ten laste van het budget realisatie.

*2 De oorspronkelijke planstudie betrof een groter traject. In het kader van de prioriteitsstelling is gekozen voor het belangrijkste onderdeel.

Voor dit onderdeel is geen raming per variant (range) beschikbaar. Wel wordt een bedrag als ijkpunt gehanteerd.

*3 Project in het kader van «Samenwerken aan Bereikbaarheid».

Legenda

TN Trajectnota/projectnota

TB Tracébesluit/projectbesluit

PR Procedures rond

UO Beschikking/Uitvoeringsopdracht

3. Realisatieprogramma artikelonderdeel IF 01.01.02 Rijkswegen

Project		Kosten									Planning gereed	Planning gereed
Weg	Omschrijving	Totaal	t/m'97	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Later	huidig MIT	orig MIT
Stadsgewest Amsterdam												
2	Aansluiting Meibergdreef* ^{1*3}	69	2	10	20	25	12				2000	1999
5	Verlengde Westrandweg	600			90	125	120	120	85	60	2003	
8	Knpt. Zaandam; reconstructie	46	35	11							1998	1998
10	IJ-Boulevard, aanleg aansluiting Dynamisch Verkeersmanagement	123	122	1								
		88		19	25	18	10	4	12			
Stadsgewest Rotterdam												
4	2e Beneluxtunnel, incl. aansl.wegen* ^{1*3} asw 2x2 wordt asw 2x2+2x2 en aanpas- sing B.ster	773	53	80	130	150	180	139	41		2002	2002
15	Europaweg (Dintelhavenbrug; Caland tunnel en 3 aansluitingen)* ^{1*2*3}	1 275	87	85	184	251	252	212	104	100	2004	2004
15	Vaanplein (rw 29)-Ridderster(rw 16) Breiwerken/parallelbanen/2fly-overs* ^{1*3}	320	261	38	15	5	1				1998	1998
16	Ridderkerk – Hendrik Ido Ambacht* ^{1*3}	55	1	10	17	17	10				2000	2000
20	Giessenplein; reconstructie* ^{2*3}	67	3	10	16	16	15	7			2001	2001
29	Rotterdam (rw 15)-Heinenoord asw 2x2 wordt asw 2x3, incl. aanleg langzaamver- keerstunnel* ^{2*3}	257	181	41	31	4					1999	1999
	Dynamisch Verkeersmanagement* ³	95		42	18	8	6	4	17			
Stadsgewest Den Haag												
4	Leiden (rw 11-oost)-Pr.Clausplein(rw 12) asw 2x2 wordt 2x3* ^{1*3}	263	224	25	14						1998	1998
4	Pr. Clausplein (rw 12)-Knpt.Ypenburg(rw 13)-Harnasch Knpt.(rw 54)-Delft (Kruithuisweg) Breiwerken, aw 1x2 wordt asw 2x3/ aanleg asw 2x3 en aanleg asw 2x2* ^{1*3}	454	382	65	7						1998	1998
11	Leiden(rw 4)-Alphen a.d.Rijn; Aanleg aw 1x2, incl. Alphen aquaduct	315	234	48	13	9	11				1998	1998
14	Wassenaar-Leidschendam (verlengde Landscheidingsweg incl. aansluiting Hubertusviaduct)	617	24	70	80	35	92	100	100	116	2004	2002
44	Aanpassing traject Wassenaar Dynamisch Verkeersmanagement	30	1	6	10	13					1999	1999
		70		20	24	6	7	9	4			
Stadsgewest Utrecht												
2	Knpt. Oudenrijn(rw 12)-Knpt. Everdingen (rw 27), incl. 2e brug o/d Lek bij Vianen en verzorgingsplaats: asw 2x3/2 wordt 2x4/3* ^{1*3}	246	57	50	46	37	36	15	5		2003	2000
12	Lunetten-Bunnik; asw 2x2 wordt 2x3* ^{1*3} Dynamisch Verkeersmanagement* ³	65	38	23	4						1998	1998
		13		10	3							
Corridor Randstad-Midden-Zuid- Duitsland												
2	Tweede brug o.d. Waal bij Zaltbommel incl. aansluitende wegen: Aanleg asw 2x3* ^{1*3}	242	213	27	2						1998	1998
15	Reconstr. aansl. bij H-Giessendam en Sliedr.* ^{1*3}	291	24	20	20	20	30	30	30	117	2 008	2 008
	Dynamisch Verkeersmanagement* ³	335		174	52	67	20	7	15			
Corridor Randstad-België-Frankrijk												
4	Knpt. Badhoevedorp-aansluiting Hoofd- dorp, incl. 2e Schipholtunnel: asw 2x4 wordt 2x3+2x2* ^{1*3}	251	156	40	8	2	1	2	6	36	1999	1999
	Dynamisch Verkeersmanagement* ³	102		46	37	9	10					
Corridor Randstad-Noord Duitsland												
	Dynamisch Verkeersmanagement* ³	206		34	33	33	13	17	40	36		
Overige Hoofdwegen												
9	Heiloo-Alkmaar	46	4	14	23	5					1999	1999
9	Alkmaar-Den Helder, lokale aanpassin- gen* ²	72	30	15	16	11					2000	1999
27	Knooppunt Eemnes-Almere, incl. 2e brug; Aanleg asw 2x2* ²	198	122	37	39						1999	1999
30	Rw 12-Postweg (omlegging Ede) asw 2x2* ²	194	37	9	4	8	14	59	33	30	2004	2001

Project		Kosten									Planning gereed	Planning gereed
Weg	Omschrijving	Totaal	t/m'97	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Later	huidig MIT	vorig MIT
32	Havelterberg-Bergweg aw 1x2 wordt asw 2x2	55	54	1								
32	Wolvega noord-Heerenveen(rw 7), incl. knpt. H'veen: aw 1x2 wordt asw 2x2	166	60	35	37	34					1999	1999
37	Hoogeveen-Holsloot-Emmen (rw 34)- Duitse grens: aw 2x2/asw 2x2* ³	238	26	20	20	20	40	30	30	52	2005	2005
50	Kampen-Ramspol-Emmeloord* ²	217	6	15	20	31	51	49	20	25	2004	2001
50	Eindhoven-Oss asw 2x2* ² * ³	650	112	10	35	43	68	114	60	208	2006	2006
54	Rijswijk (rw4)-Wateringen, aw 2x2* ³	37	28	9							1998	1998
58	Knooppunt De Baars* ³	27	2	15	10						1999	1999
58	Omlegging om Etten Leur aw 2x2 wordt asw 2x2* ³	182	66	32	49	35					1999	1999
	Dynamisch Verkeersmanagement* ³	611		85	74	40	66	80	151	115		
	Kleine projecten			44	25	3	5	1	9			
	Voorbeeldprojecten benutting				20	41	21					
	Vorbereidingskosten* ⁴			90	90	64	63	71	90			
	Aflossing tunnels			94	94	95	97	97	97			
	Directe Uitvoeringuitgaven Real.proj, excl. aflossing tunnels			251	269	243	237	219	175			
	Totaal Realisatieprogramma incl. over- planning	9 961		1 781	1 724	1 523	1 488	1 386	1 124			
	Overplanning			- 162	- 157	- 153						
	Totaal Realisatieprogramma excl. over- planning			1 619	1 567	1 370	1 488	1 386	1 124			
	Ruimte Planstudieprojecten (PU)*⁵					131	191	242	343			
	Ruimte Planstudieprojecten (DUU)					27	39	50	70			
	Begroting (= art.ond. IF 01.01.02)			1 619	1 567	1 528	1 718	1 678	1 537			

*¹ Projecten in het kader van Samenwerken aan Bereikbaarheid

*² (deels) Investeringsimpuls

*³ Project beh. tot het Trans Europese Netwerk (TEN) zoals afgegeven in Beschikking nr. 1692/96/EG van het Europese Parlement en de Raad van 23 juli 1996

*⁴ In de kosten van 1999 is inbegrepen het bedrag van 70 Mf t.b.v. realisatie rijksweg 16, Moerdijk-Breda-Galder.

*⁵ In de kosten vanaf 2000 zijn inbegrepen de realisatiekosten t.b.v. rijksweg 16, Moerdijk-Breda-Galder, resp. 100, 125, 125, 135 en 245 Mf in later.

4. Planstudie-programma artikelonderdeel IF 02.02.01 Rijksvaarwegen

Project	Prj.ID	Omschrijving	Kosten uitvoering		1998	1999	2000	2001	2002	2003	Later	Uitvoerings- periode
			min.	max.								
		Vaarroute Ketelmeer (planstudiefase)	33		PR						UO	na 2003 vanaf 2000
		Vaarweg Lemmer-Delfzijl (planstudiedeel)	280		SN	PR	UO					
		- Kunstwerken (incl. TIB-periode)										
		- Verruimingen										
		Vaanweg Almelo-Coevorden*1	pm			SN						na 2003
		Lekkanaal/3e Kolk Beatrixsluis	147			SN						na 2003
		Waal, toekomstvisie (planstudiedeel)	300			PR					UO	na 2003
		Maasroute, modernisering fase 2	900			TB	PR				UO	na 2003
		- Verruimen tot klasse Vb										
		Amsterdam-Rijnkanaal, verwijderen keersluis										
		Zeeburg	35			TB	PR				UO	na 2003
		Zuid-Willemsvaart, gedeelte Maas-Berlicum/Den										
		Dungen	420			TB	PR				UO	na 2003
		Wilhelminakanaal Tilburg	100			TN	TB			UO	na 2003	
		Zeepoort IJmond*2	800	1 000		SN	PR					na 2003
		Twenthekanaal (planstudiedeel)	72	127					TN			
		Bouw 4e sluisolk Ternaaien	27			SN	PR			UO	na 2003	na 2003
		Totaal Kosten Uitvoering	3 114	1 127								

*1 Het nut en de noodzaak van de subsidieregeling dient te worden aangetoond.

*2 Project Zeepoort IJmond stond in MIT 1998 vermeld als Kwaliteit zeetoegang Noordzeekanaal

Legenda

SN Startnotitie/Studieplan gereed

TN Trajectnota/projectnota

TB Tracebesluit/projectbesluit

PR Procedures rond

UO Beschikking/Uitvoeringsoverdracht

5. Realisatieprogramma artikelonderdeel IF 02.02.02 Rijksvaarwegen

Project	Kosten										Planning	Planning
	Totaal	t/m'97	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Later	huidig MIT	gereg	gereg
Omschrijving												MIT
Vaarweg Lemmer Delfzijl (incl. spoorbrug Grou)* ¹	147	52	14	24	33	12	12				2002	2002
Vaarroute Ketelmeer* ¹	28				5	11	7	5			2003	nvt
Waal realisatie toekomstvisie	179	76	33	23	23	12	12				2002	2002
Twenthekanalen, verruiming+ zijkanalen; excl. kunstwerken en planstudiedeel	118	15				1	20	36	46		2004	2002
Lekkanaal, verbreding kanaalzijde/uitbreiding lig-plaatsen.	31			4	8	9	7	3			2003	nvt
Depot IJsseloog	265	158	80	9	10	4	4				2002	nvt
Hardersluis	27		2	6	13	6					2001	nvt
Oranjesluizen, renovatie bestaand complex	82	27	19	18	18						2000	2000
Renovatie Noordzeesluizen IJmuiden	482	286	37	37	39	26	29	28			2003	2000
Verdrag verdieping Westerschelde, incl. natuurherstel	340	31	24	73	44	30	45	43	50		2004	2004
Z-Willemsvaart; Herstart traject Veghel-Den Dungen, klasse IV	57	8	17	17	15						2000	2000
Z-Willemsvaart; Renovatie middendeel kl. II	107	13		4	12	12	20	21	25		2004	2004
Maasroute, modernisering fase 1												
Voorhavens/wachthavens/brugverhogingen* ¹	150	81	16	19	11	12	11				2002	1999
2e sluis Lith	120	23	33	33	31						2000	1999
Verbeteren vaargeul IJsselmeer Amsterdam-Lemmer	55	1	4	19	22	7	2				2002	2001
2e Krabbergatsluis	104	1	6	12	20	20	20	25			2003	2001
Saneringsdepots* ³	164			14	19	20	28	30	53		2004	nvt
TBBV* ¹	61		10	16	14	4	9	8				
Projecten < 25 mln.	186	19	24	29	42	32	16	17	7			
Totaal productuitgaven	2 703	791	319	357	379	218	242	216	181			
Totaal directe uitvoeringsuitgaven	239		49	40	41	37	32	27	13			
Totaal Realisatieprogramma incl. overplanning	2 942	791	368	397	420	255	274	243	194			
Overplanning			36	34	32							
Totaal Realisatieprogramma excl. overplanning		791	332	363	388	255	274	243	194			
Ruimte Planstudieprojecten*²					4	5	5	22				
Begroting (= art.ond. IF 02.02.02)			332	363	392	260	279	265				

*¹ Wordt gedeeltelijk gefinancierd door RA 1998.

*² Reservering terugbetaling spoorbrug Sauwerd en realisatie Fries-Groningse kanalen (planstudiedeel)

*³ Betreft meerdere projecten en wordt gedeeltelijk gefinancierd uit RA 1998 (geen FES)

7. Realisatieprogramma artikelonderdeel IF 01.02.02 Railwegen Personenvervoer

Project	Omschrijving	Kosten										Huidig MIT	Planning opleverdatum	Vorig MIT		
		Totaal	t/m 1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	later						
	Amsterdam – Den Haag – Rotterdam – Dordrecht *2															
1.010	Amsterdam CS – Zaanstraat: 6-sporig	275	255	6	4	4	3	3					1996	1996		
1.020	Riekerpoolder – Schiphol – Hoofddorp: 4/6/4-sporig	1156	938	84	60	25	24						94/98/00	94/98/01		
1.040	Leiden – Den Haag Mariahoeve: 4-sporig	309	341	4	6								1995/1996	1995/1996		
1.050	Den Haag – Rijswijk: 4-sporig	309	300	5	4								1996	1996		
1.080	Delfshavense Schiebruggen: hoog en 4-sporig	123	120	2	1								1993/1994	1993/1994		
1.090	Willemspoortunnel (incl. 4e spoor)*4	918	916	1	1								1995	1995		
1.011	Rotterdam Zuid – Dordrecht: 4/6-sporig*3	837	616	30	34	34	33	28	29	32			1997/pm	96/97/00		
	Rotterdam/Den Haag – Utrecht *2															
2.030	Gouda Westzijde: 5e spoor	34	27	3	3								1998	1998		
2.040	Gouda – Gouda Oost: 4-sporig	90	88	2									1996	1995/1996		
2.050	Gouda oost – Woerden 1e fase (kunstwerk Opweg)	10	9	0									1997	1997		
2/060	Woerden – Harmelen: 4-sporig fase 1	128	127	1									1996	1996		
2.061	Woerden – Harmelen: 4-sporig fase 2*1	311	311	5	15	25	35	45	55	131			2006	2004		
2.080	Utrecht Noord capaciteitsvergroting	383	375	5	2	1							1996	1995/1996		
	Amsterdam – Utrecht – Maastricht/Heerlen *2															
3.012	Utrechtboog	439		5	25	45	50	90	70	154			2005	2003		
3.101	Amsterdam Bijlmer – Loenen: 4-sporig	466		8	10	37	70	90	75	184			2007	2005		
3.011	Loenen – Maarssen: 4-sporig	630	3			25	60	110	105	309			2006	2004		
3.013	Maarssen – Utrecht CS: 4-sporig	258		1	5	10	25	50	50	117			2006	2004		
3.020	Den Bosch: wijziging emplacement + 3e spoor	104	57	15	4	10	10	8					1998	1998		
3.032	Boxtel – Liempde: 4-sporig + vk.	269	192	32	16	13	10	6					1999	1998		
3.033	Liempde – Eindhoven: 4-sporig	837	61	75	168	92	68	78	132	162			2003	2004		
3.035	Aanpassingen Houten Castellum	61		4	9	33	8	7					2000			
	Amsterdam/Schiphol – Den Helder/Hoorn															
4.010	Heerhugowaard – Schagen: 2-sporig	95	93	3									1996	1996		
4.040	Hemboog*6	250				5	10	30	50	155			2005/2006			
	Amsterdam/Amersfoort – Zwolle – Groningen *2															
5.010	Gaasperdammerweg aansl. – Weesp: 4-sporig	125	118	3	2	2							1997	1997		
5.020	Amersfoort – Amersfoort aansl.: 4-sporig	275	216	30	17	8	4						1998	1998		
	Utrecht – Arnhem – Zevenaar															
6.010	Arnhem Westzijde*2	104	63	17	13	8	4						1998	1998		
	Stations en stationsaanpassingen															
9.110	Amsterdam CS spoor 15*2	51	42	7	2	1							1998	1997		
9.111	Amsterdam CS spoor 10/15*2	112		9	17	17	20	20	19	10			2003	2001		
9.115	Amsterdam CS westelijke tunnel*2	53		1	23	20	9						2000	1999		
9.130	Utrecht CS 7e perron*2	36	36	0									1996	1996		
9.900	Nieuwe halten (incl. OLAN)	44	27	8	4	4	2						divers	divers		
	Overige lijndelen															
9.510	Zuidelijke Tak Amsterdam*2	406	405	2									1993	1993		
9.520	Flexolijn Gooiboog*2	134		3	17	35	35	28	7	9			2002	2003/2004		
9.540	Groningen – Leeuwarden: 2-sporig	150	88	30	18	10	5						1998	1998		
9.550	Groningen – Sauwerd	108		0	3	22	31	26	11	14			2003	2001		
	Overige projecten enz.															
9.910	AKI-plan en veiligheidsknelpunten*5	342	43	30	54	50	50	65					divers	divers		
9.930	Afloop/slotbetaling aflopende lijnen/haltes	1		1									divers	divers		
9.950	Kleine projecten	174		20	26	18	27	21	17	45			divers	divers		
9.960	Uitbreidingsinvesteringen	0														

Project	Omschrijving	Kosten											Planning opleverdatum	
		Totaal	t/m 1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	later	Huidig MIT	Vorig MIT		
9.970	Verbetering energievoorziening 1500 V (1e en 2e tranche)	219	137	45	22	14	13	10	6				1998/1999	1997/1998
9.971	Nootdorpboog	69		10	10	30							2002	2000
9.972	IGO+	40		5	5	10	18	8					2001	
9.981	Benutting Emplacementen (geluid)*5	80				20	20	20	20					
9.930	Voorbereidingsuitgaven Planstudie- Verkenningenprogr. Voorinvestering realisatie- en planstudieprojecten	9		2	3	5								
Totaal realisatieprogramma inclusief overplanning		10863	5694	498	613	631	643	752	711	1321				
Overplanning				- 19	- 12									
Totaal realisatieprogramma exclusief overplanning		498	594	594	619	619	643	752	711	1321				
Ruimte voor planstudieprojecten		0	0	0	0	0	33	25	195					
Begroting (= art. ond. IF 01.02.02)		498	594	594	619	619	676	777	906					

*1 Projecten in kader van SWAB/TIB

*2 Project behorende tot het Trans Europese Netwerk (TEN) zoals aangegeven in Beschikking nr. 1692/96/EG van het Europese Parlement en de Raad van 23 juli 1996.

*3 Dit project bestaat uit 3 delen; R'dam Zuid - Dordrecht deel NS-R (f 668,9 mln); Trajectdeel Barendrecht (f 163,4 mln); en Wisselcomplex Kijfhoek (f 4,5 mln).

*4 Exclusief PM voor nog te betalen schadeclaims

*5 Genoemde bedragen in 2003 zijn structureel en lopen dus ook na 2003 door

*6 Project gefinancierd uit extra middelen Regeerakkoord 1998

*7 Meerkosten ad f 50 mln (a.g.v. akkoord minister en A'dam inzake station Bijlmer alsmede aangescherpte veiligheidseisen) uit extra middelen Regeerakkoord 1998

8. Planstudie-programma artikel IF 03.03 Hogesnelheidslijn

Project	Kosten	Planning										Uitvoerings- periode			
		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	later				
Prj.ID	Omschrijving	Uitvoering													
	HSL-Oost	2,500 – 6,000			TN	OT	TB	PR							
	Budget planstudieprogramma	2,500 – 6,000													

In de lopende Trace/Mer-procedure wordt een range van varianten onderzocht. De minimale variant op maaiveldnivo kost ca. 2,5 mrd. Afhankelijk van de functionale eisen en de uiteindelijke inpassingsoplossingen kan het project leiden tot een beslag op de middelen van ca. 6 mrd. Conform de PKB-Schiphof wordt over uitvoering en financiering van de HSL-Oost beslist op het moment dat een Tracébesluit wordt genomen.

LEGENDA:

- SN Startnotitie/studieplan gereed
- TN Trajectnota/projectnota gereed
- OT Ontwerp tracébesluit
- TB Tracébesluit/projectbesluit
- PR Procedures rond
- UO Beschikking/uitvoeringsopdracht

9. Realisatieprogramma artikel IF 03.03 Hogesnelheidslijn

Project	Omschrijving	Kosten										Huidig MIT	Planning opleverdatum	Vorig MIT	Planning opleverdatum	
		Totaal	t/m 1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	later						
Hogesnelheidslijn Zuid (art. ond. 03.03.01)*																
	Reguliere SVV-middelen**	3,208	775	185	473	533	333	578	350	19 –	2004	2004/2005				
	FES-middelen	3,445	198	52	135	358	741	352	751	859						
	Privaat	1,881								1,881						
	EU-ontvangsten	350	114	55	32	21	21	21	21	65						
		8,884	1,087	292	640	912	1,095	951	1,122	2,786						
Hogesnelheidslijn Oost (art. ond. 03.03.02)***																
	Reguliere SVV-middelen	123	13	20	26	21	21	21	21	1						
		123	13	20	26	21	21	21	21	1						
	Begroting (= art. IF 03.03)	9,007	1,100	312	666	933	1,116	972	1,123	2,786						

* De totale kosten bedragen f 8 884 mln. (prijspeil 1998, excl. BTW, incl. het bod aan België). De dekking is inclusief de voorfinanciering uit het FES van de private bijdrage (f 1 881 mln).

Zie ook de artikelsgewijze toelichting op art. 03.03 Hogesnelheidslijn

** De reguliere SVV-middelen zijn inclusief de uitgaven voor personeel en materieel. Het negatieve bedrag na 2003 heeft te maken met het tussen FES- en reguliere SVV-middelen verrekenen van het in eerste instantie uit de reguliere SVV-middelen voorgefinancierde private deel van het bod aan België van f 363 mln.

*** De uitgaven betreffen kosten die gemaakt worden voor de voorbereiding, zoals de Trace-MER.

De projecten HSL-Zuid en HSL-Oost behoren tot het Trans Europese Netwerk (TEN) zoals aangegeven in beschikking nr. 1692/96/EG van het Europese Parlement en de Raad van 23 juli 1996.

11. Realisatieprogramma artikelonderdeel IF 01.02.02 Railwegen Goederenvervoer

Project ID	Project omschrijving	Kosten										Planning opleverdatum	
		Totaal	t/m 1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	later	Huidig MIT	Vorig MIT	
	Lombardijen vrije kruising*2	54	54	0	20	8						1997	1997
	Aslasten cluster I*1	101	50	24	3	24	34					2000	2000
	Aslasten cluster II	100			10	11	3	25	13			2003	2003
	Bijdragerегeling spooraansluitingen*1*3	48	9	10	1	4	4	3	2			divers	divers
	PAGE risico reductie	40				4	4	6	8			divers	divers
	Barendrecht-Vork*3	7				1	3	3				2002	2002
	Aansluiting RSC Waalhaven*3	15			5	8	2					2000	2000
	Kleine projecten*3	5				1	2	2				divers	divers
	Totaal realisatieprogramma inclusief overplanning	370	113	34	39	57	48	39	23	17			
Overplanning													
	Totaal realisatieprogramma exclusief overplanning		34	39	39	57	48	39	23				
	Ruimte voor planstudieprojecten			0	0	0	6	21	9				
	Begroting (= art. ond. IF 01.02.02)		34	39	39	57	54	60	32				

*1 Projecten in kader van SWAB/TIB

*2 Projecten behorende tot het Trans Europese Netwerk (TEN) zoals aangegeven in beschikking nr. 1692/96/EG van het Europese Parlement en de Raad van 23 juli 1996

*3 Projecten gefinancierd uit extra middelen Regeerakkoord 1998

12. Planstudie-programma artikel IF 04.03 Multi- en intermodaal vervoer

Project	Kosten uitvoering	tot '97	Uitvoeringsperiode																	
			1998	1999	2000	2001	2002	2003	Later	Uitvoeringsperiode										
Prij.ID	Omschrijving	min.	max.	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	2000-2001
	RSC Twente	26																		
	Nijmegen/Valburg	pm																		
	Totaal Kosten Uitvoering	26																		

Legenda

- SN Startnotitie/plan
- TN Trajectnota
- PR Procedures rond
- UO Beschikking/uitvoeringsopdracht

13. Realisatie-programma artikel IF 04.03 Multi- en intermodaal vervoer

Projectomschrijving	Kosten										Planning opleverdatum	
	Totaal	t/m 1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Later	Huidig MIT	Vorig MIT	Planning opleverdatum
RSC Maasvlakte	40		10	20	10						2000	1998
RSC Waalhaven	66	36	61	32	20	5					2000	1998
Bijdrage aan infrastructuurvoorz. R'dam	117		61	32	24						2000	2000
Verleggen Versgrenzen	10	1	6	2	1	0					2000	2000
Regionale terminals	33	4	8	9	4	4	2	2			divers	divers
Voorbereidingskosten	2	2										
Totaal realisatieprogramma inclusief overplanning	268	44	85	68	59	9	2	2	0			
Overplanning												
Totaal realisatieprogramma exclusief overplanning			85	68	59	9	2	2	0			
Ruimte voor planstudieprojecten												
Begroting (= art. ond. IF 04.03)			85	68	59	9	2	2				

14. Realisatieprogramma artikel IF 03.02 Betuweroute

Project	Kosten	Project ID	Omschrijving	Totaal	t/m 1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Planning opleverdatum		
												later	Huidig MIT	Vorig MIT
	Betuweroute (03.02)													
	* reguliere SVV-middelen			1 467	226	181	16	3	157	146	246	492	2005	2005
	* FES-middelen			5 885	517	664	1 023	830	779	840	646	586		
	* Privaat			1 680							586	1 094		
	* Bijdrage Gelderland			17							17			
	* EU-ontvangsten			300	58	28	50	50	45	50	10	9		
	Begroting (= art. IF 03.02)			9 349	801	873	1 089	883	981	1 036	1 505	2 181		

De totale kosten bedragen f 9349 mln. (prijspel 1998, excl. BTW). De dekking is inclusief de voorfinanciering uit het FES van de private bijdrage (f 1 680 mln).

Zie de artikelsgewijze toelichting op art. 03.02 Betuweroute.

Het project behoort tot het Trans Europese Netwerk (TEN) zoals aangegeven in beschikking nr. 1692/96/EG van het Europese Parlement en de Raad van 23 juli 1996.

15. Planstudie-programma artikelonderdeel IF 01.03.01 Regionale/lokale infrastructuur

Project	Rijksbijdrage f (miljoen*4)																Uitvoerings- periode												
	1998				1999				2000				2001					2002				2003				Later			
Prij.ID	Omschrijving	min.	max.	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		
Stadsregio Amsterdam (ROA)																													
	Voorplein station Sloterdijk	27		TB	PR																							na 2010	
	Uithoorn-Aalsmeer 4e fase	30		OT	TB	PR																						2002-2005	
	Aalsmeer – Uithoorn N201	140	200	OT	TB	PR																						2002-2005	
	Haarlemmermeer N201-A4/A5	25		OT	TB	PR																						2003-2006	
Stadsregio Rotterdam (SRR)																													
	Tramplus fase 2 (opw lijn 1 + dootr. Schiedam/Vlaard.)*5	110	130	OT	TB	PR																							2000-2005
	Tramplus fase 2 (opwaarderen lijn 2 Charlois-IJsselmonde)	30					SN																						2003-2004
	Carmisselande (vh Barendrecht/ Smitshoek) (VINEX)*5	25	125	TN	OT	TB	PR																						2001-2004
	Nesselande (VINEX)*5	47	83	OT	TB	PR																							2000-2002
	Pijnacker, S53 of N470, fase 2	55	80	OT	TB	PR																							2003-2006
	Parklane fase 2a, Westzeedijk- Hudsomplein	15	30	TB	PR																								2002-2005
	Parklane fase 2b, Vierhavenstraat N209 Bleiswijk-Zoetermeer	9	20	TB	PR																								2003-2006
	Oosterheem	111	186			OT	TB																						2003-2006
Stadsregio Utrecht (BRU)																													
	Oostflank Utrecht (fase 1 + 4)	80		OT	TB	PR																							2001-2005
	Utrecht Centrum Project*5	30		OT	TB	PR																							2003-2007
	Utrecht CS-UCP OV-terminal	260	530	SN	TN	OT	TB	PR																					2004-2008
Diversen																													
	RandstadRail fase 1*5	600	1 100	TN	OT	TB	PR																						2001-2008

16. Realisatieprogramma artikelonderdeel IF 01.03.02 Regionale/lokale infrastructuur

Project	Rijksbijdrage										later	Huidig MIT	Planning opleverdatum	
	modaliteit	Rijksbijdrage	t/m 1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003					
stadsregio Amsterdam (ROA)														
Ringlijn	ov	476	359	41	20	21	35					1997	1997	1997
Gebiedsgewijze Aanpak Schiphol	ov	74	18	5	17	17	16					1997	1997	divers
Gebiedsgewijze Aanpak Zuid-Oost	ov	34		3	3	3	4	4	4	12		1997	1997	divers
Zuidtangent kerntraject fase 1 (VINEX)	ov	318	124	40	64	58	19	13				2000	2000	2000
Zuidtangent kerntraject fase 2*1	ov	173		19	64	70	20					2001	2001	2001
busbaan Ipendam - 't Schouw	ov	25	23	2								1997	1997	1997
Tram Amstelveen Westwijk	ov	37		6	12	12	7					1999	1999	1999
OV-ontsluiting OHG-IJburg (VINEX)	ov	67	58	9								1997	1997	1997
(PH-tunnel/Oostertoeegang CS)*3	ov	315		0	20	35	45	43	32	140		na 2003	na 2003	na 2003
Tram IJburg (VINEX)*3 en 6	ov													
Noord-Zuidlijn Noord-WTC (incl. voorbereiden)*3, 5 en 6	ov	1 868	26	30	140	140	190	210	245	887		na 2003	na 2003	na 2003
LJ-boulevard-Oost (BPR 205)	own	122	115	7								1998	1998	1998
H'meer/Adam T 106/A9	own	14	6	1	4	3						1998	1998	1998
Haarlemmermeer N22 Noord	own	65			5	15	20	25				2001	2001	2001
stadsregio Rotterdam (SRR)														
Kop van Zuid metrostation	ov	81	48	15	18							1998	1998	1998
Kop van Zuid ov-deel stadsbrug	ov	87	80	4	2	1						1996	1996	1996
TramPlus - Kop van Zuid (VINEX)	ov	72	23	17	24	8						1996	1996	1996
TramPlus - CS-Lombardijen (VINEX)	ov	80		25	55							1998	1998	1998
NZ-metro, station Beurs	ov	35	24	7	5							1996	1996	1996
NZ-metro upgrading	ov	23	16	5	2							1998	1998	1998
station Lombardijen	ov	26	20	6								1998	1998	1998
busbaan Groene Kruisweg 2e fase	ov	36	32	4								1998	1998	1998
Beneluxmetro*3 en 5 (VINEX)	ov	1 444	123	215	168	352	78	230	198	80		2003	2003	na 2002
Kop van Zuid, stadsbrug + viaduct (BPR 230/234)	own	125	112	5	2	6						1997	1997	1997
Structuurschema Zeehavens	own	29	20	6	3	1						1997	1997	1997
Capelle A.v. Rijksevoersweg	own	14	14	0								1997	1997	1997
R'dam Parkl. fase 1, Giess.pl./4	own	16	0	4	6	4	3					2000	2000	2000
havengeb.*3	own	20	15	5										
R'dam Eemhaven A15	own													
stadsregio Haaglanden														
verlengen tramlijn 1 Delft Zuid	ov	72	72									1994	1994	1994
tramtunnel Hollands Spoor	ov	89	81	7								1996	1996	1996
traml. Steenvrde incl. verl. Wateringse Veld (Agglonet)	ov	122	23	40	41	19						1999	1999	1999
tramtunnel Grote Marktstraat (Agglonet)	ov	207	103	40	35	20	9					2000	2000	2000
Koningstunnel	ov	29	4	5	14	5						1999	1999	1999
Koningstunnel	own	60	17	15	10	13	5					1999	1999	2000
Ontsluiting Ypenburg/Nootdorp (VINEX)	ov	80			5	60	10	5				2001	2001	2001
Trambaan HS-Rijswijkseplein*4	ov	30		2	5	12	11					2000	2000	1999
Zuidwestelijke randweg (N211)	own	18	15	3	0	0						1998	1998	1998

Project	Rijksbijdrage											Planning opleverdatum	Planning opleverdatum			
	modaliteit	Rijksbijdrage	t/m 1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	later	Huidig MIT			Vorig MIT		
Omschrijving																
Doorstroming Parkeerruit Sytwende*7	own	15	1	7	3	2	2	2							1999	1999
stad regio Utrecht (BRU)	ov	48				40	8									
HOV-Utrecht CS-Uithof (Vr.burg-Uith.) (VINEX)*1	ov	122	10		30	50	15	17							2000	2000
Ontsluiting Leidsche Rijn (VINEX)	ov	180				35	35	35	45	30					na 2003	
regio Zuid Holland																
Leiden Centraal project (ov deel)	ov	45	22	9	11	3									1998	1998
Leiden Stationsplein	own	40	25	2	3	11									1999	1999
Barendrecht Rondweg	own	18	6	7	4	1									1999	1999
Orneliding Kwintshuil (N222)	own	26	17	7	2										1999	1999
Prov. ZH N469 (S20, Leizo)*1	own	20			8	8	4								1999	1999
Prov. ZH N 470 1e fase, Delfgauw*1	own	25		10	5	5	5								1999	1999
Prov. ZH pilot doelgroep N213*1	own	5				5									2000	1998
regio Oost-Nederland																
Arnhem Nijmegen (Arnh. Centraal, fase 1) (VINEX)	ov	38	10	4	4	2	6	6							2003	na 2002
Arnhem Centraal	own	8		2	2	4									1999	1999
Arnhem Nijmegen (N'gn Spoorzone) (VINEX)	ov	19	0	3	3	7	6								2001	2001
Nijmegen Spoorzone	own	8	0	4	4										2000	2000
VINEX Twente (doorstroomas Enschede)	ov	39	6	8	13	12									2000	2000
Regio Twente fase 1 (irt doorstroomas Enschede)	own	4		2	2										2000	2000
VINEX Twente (doorstroomas Almelo)	ov/own	22		3	5	5	9								2001	2001
Enschede Zuidelijke Invalsweg	ov/own	20	9	3	3	5									2000	2000
VINEX Twente (doorstroomas Hengelo)*6	ov	26		5	10	10	6								2002	
Zwolle Stadshage (Twistvlietbrug)	ov	15		5	5	5										
Kampen Stadsbrug	own	9		2	4	2	1								2001	2001
Prov. Overijssel N 348	ov/own	48			3	7	16	11							na 2003	na 2002
Apeldoorn stationsomgeving*5	ov/own	20			10	5	5								2001	
regio Utrecht/Flevoland																
Almere busbanen (VINEX)	ov	48			10	15	13	9							2002	2002
herinr. station Amersfoort	ov	19		8	2										1999	1999
Amersfoort Groeistad	own	21	19	2											1999	1999
Amersfoort Centraal Stadsgebied, 1e fase	own	23	1	5	4	6	7								2001	2001
Prov. Utr. doelgroep-pilot N408/409*1	own	1		1											1998	1998
Prov. Utrecht N199-A'foort/Bunsch.A1*1	own	18		6	7	5									2000	2000
Veenendaal Oostelijke rondweg	own	8		0	7	1									2000	2000
Structuurontsluiting Lopikerwaard*5	own	35		0	7	20	8								2001	2001

Project	Rijksbijdrage											Planning opleverdatum	Planning opleverdatum			
	modaliteit	Rijksbijdrage	t/m 1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	later	Huidig MIT			Vorig MIT		
Omschrijving																
regio Noord Nederland																
Emmen-Ter Apel	own	5			3	2									2000	
regio Noord Brabant																
Eindhoven (DRS)	ov	60	19	10	13	13	5								2000	2000
Eindhoven HOV Westcorridor VINEX)*8	ov	55			2	40	13								2002	
Tilburg N.O.-tangent fase 1	own	17	13	4	1										1998	1999
Tilburg N.O.-tangent fase 2)*5	own	19			5	7									1998	1999
Den Bosch Zuid-West tangent)*1	own	21		3	5	6	5	2							2001	1999
Geldrop Grijzenrooijseweg	own	9	6	2	1										1999	1999
regio Limburg																
Heerlen Zwart 1	own	31	19	6	1	2	2								2000	2000
Diversen																
div. transferia	own	40	9	11	19	1									div.	div.
div. pilots doelgroepstrook	own	8			8										div.	div.
Directe uitvoeringsuitgaven		18	2	2	3	3	3	3					3		3	3
Totaal realisatieprogramma inclusief overplanning		7 654	1 762	738	966	1 226	652	614	548	1 149						
Overplanning																
Totaal realisatieprogramma exclusief overplanning																
Ruimte voor planstudieprojecten																
Begroting (= art. ond. IF 01.03.02)																

*1 project in kader van SWAB/TIB (deels)

*2 nvt

*3 Project in kader van investeringsimpuls 1994

*4 Verdeling OV/OWN wordt nader vastgesteld

*5 Project gefinancierd uit extra middelen Regeerakkoord 1998

*6 Project in kader van investeringsimpuls 1998

*7 Gereserveerd budget zal met VJN 1999 worden overgeheveld naar Hoofdwegennetprogramma

*8 Inclusief bijdrage EZ van 15 mln.

17. Realisatie-programma artikelonderdeel IF 01.03.03 Duurzaam Veilig

Projectomschrijving	Kosten										Planning oplever-		
	Totaal	t/m 1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Later	Huidig MIT	Vorig MIT	Huidig oplever-	Vorig oplever-
												datum	datum
West-Zeeuws Vlaanderen	83	22	23	18	20							2000	2000
Diverse kleine projecten	11	4	2	3	2							divers	divers
Startprogramma DV	200		8	50	90	52						2001	
Begroting (= art. ond. IF 01.03.03)	294	26	33	71	112	52							